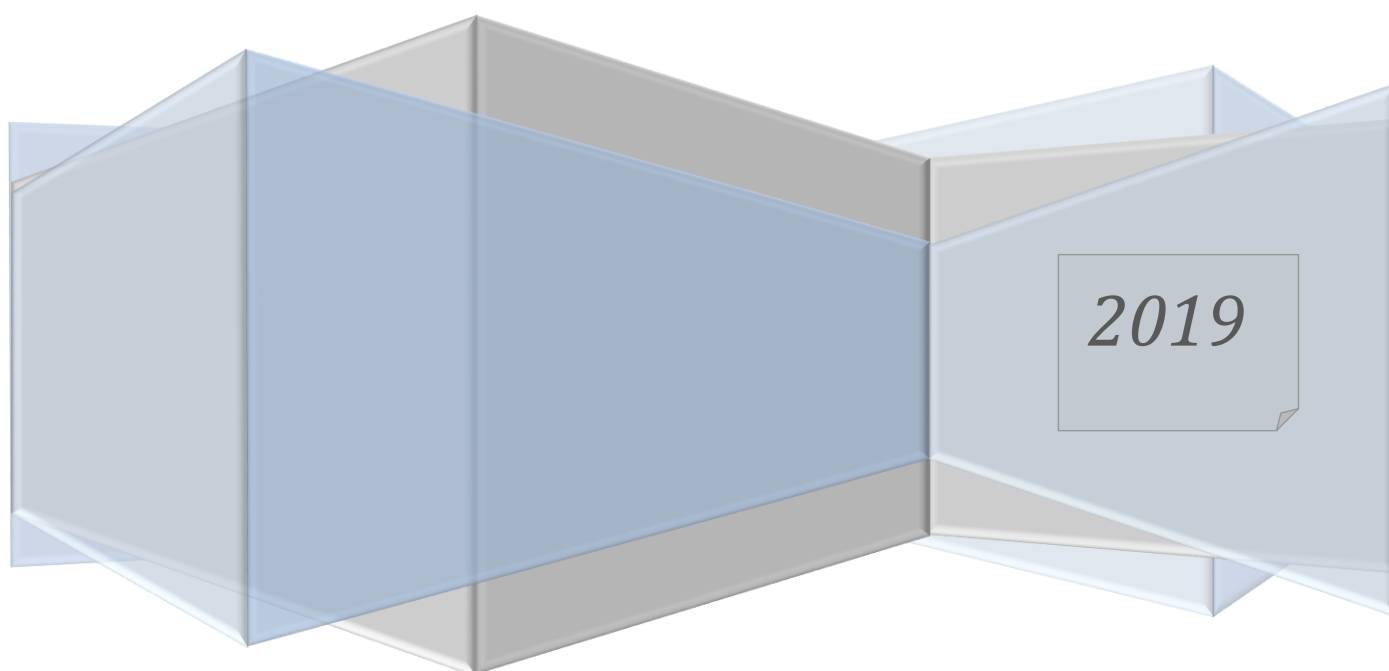

PŘÍLOHA SOUHRNNÉ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY
Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

KOMENTOVANÁ ANALÝZA ÚČASTI A VÝSLEDKŮ

**Jednotné přijímací zkoušky do oborů vzdělání
s maturitní zkouškou 2019**

Obsah

1	Zájem o vzdělávání v oborech středního vzdělávání s maturitní zkouškou	3
1.1	Čtyřleté obory.....	3
1.1.1	Zájem o typy oborů maturitních oborů středních škol.....	4
1.1.2	Zájem o všeobecné a všeobecně odborné maturitní čtyřleté obory středních škol	5
1.1.3	Zájem o obory středních odborných škol (obory typu M bez oborů lyceí)	9
1.1.4	Zájem o obory středních odborných učilišť (obory typu L0)	13
1.1.5	Zájem o obory nástavbového studia	15
1.1.6	Mezikrajová migrace studijního zájmu.....	16
1.2	Zájem o 8leté obory gymnázií	17
1.3	Zájem o šestileté obory gymnázií	20
2	Výsledky jednotné přijímací zkoušky.....	21
2.1	Jednotné přijímací zkoušky do čtyřletých oborů ukončených maturitní zkouškou a do nástavbového studia	21
2.1.1	Účast na zkoušce a zápočet výsledku	21
2.1.2	Výsledky jednotné přijímací zkoušky.....	23
2.1.3	Čtyřleté obory gymnázií.....	25
2.1.4	Obory lyceí.....	26
2.1.5	Technické obory SOŠ („průmyslovky“)	27
2.1.6	Obchodní akademie a hotelové a podnikatelské obory.....	27
2.1.7	Pedagogické, humanitní a zdravotnické obory SOŠ	29
2.1.8	Technologické a zemědělské obory SOŠ	30
2.1.9	Maturitní obory SOU (obory typu L0).....	31
2.1.10	Technické vzdělávání	32
2.1.11	Nástavbové studium.....	32
2.2	JPZ pro uchazeče o osmileté obory gymnázií	33
2.2.1	Účast na zkoušce a zápočet výsledku	33
2.2.2	Výsledky jednotné přijímací zkoušky.....	34
2.3	Jednotné přijímací zkoušky na šestileté obory gymnázií	37
2.3.1	Účast na zkoušce a zápočet výsledku	37
2.3.2	Výsledky jednotné přijímací zkoušky.....	39
3	Příloha.....	41
3.1	Seznam zkratk.....	41

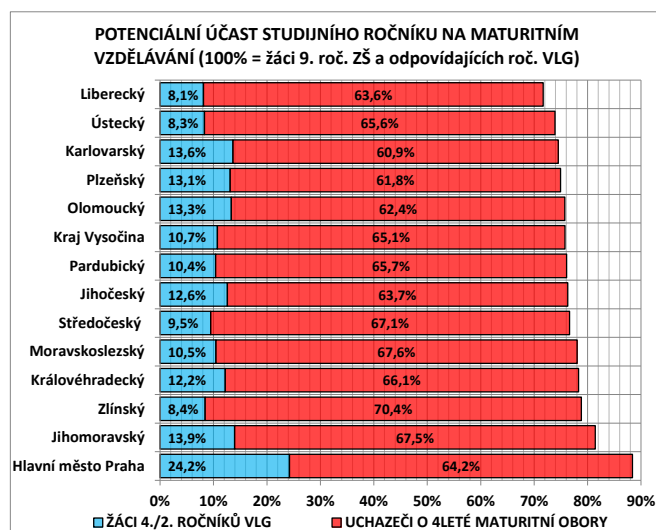
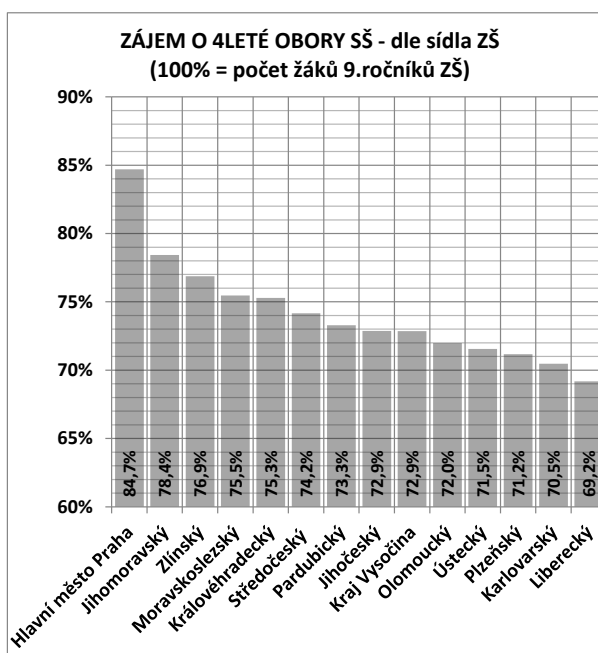
1 Zájem o vzdělávání v oborech středního vzdělávání s maturitní zkouškou

Údaje v této kapitole vycházejí jednak z dat CZVV (údaje z přihlášek k jednotné přijímací zkoušce), jednak z dat a šetření MŠMT (matriky základních škol – počty žáků v jednotlivých ročnících, matrik středních škol – počty žáků v jednotlivých ročnících víceletých gymnázií, šetření *S 5-01 Výkaz o přihlášených a přijatých uchazečích do 1. ročníku denní formy vzdělávání ve středních školách a konzervatořích podle stavu k 31. 5. 2019*). Údaje o počtech přihlášených dívek a chlapců je založen na kvalifikovaném odhadu vycházejícím z výše uvedených zdrojů.

1.1 Čtyřleté obory

Z celkového počtu 79,0 tis. žáků 9. ročníků základních škol projevilo zájem o vzdělávání v maturitních oborech 59 673 uchazečů, tj. 75,5 %. Zájem dívek byl o více než deset procentních bodů vyšší než chlapců (80,9 % proti 70,4 %). Poměr chlapců a dívek mezi uchazeči činil 47,8 : 52,2. V absolutním vyjádření šlo o 28,5 tis. z celkem 40,5 tis. chlapců, resp. 31,2 tis. z celkem 38,5 tis. dívek. Zájem dívek tak byl o plných 15 % vyšší než zájem chlapců.

Regionální srovnání ukazuje na výjimečné postavení Prahy. Celkový zájem o maturitní obory v Praze je výrazně ovlivněn strukturou sítě středních škol a jejich oborů a významnou roli hraje i spádovost Prahy jako vzdělávacího centra zejména pro Středočeský kraj.

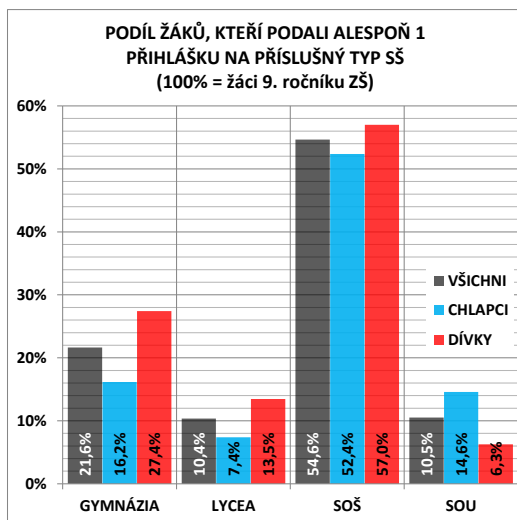
Celkový zájem o 4leté maturitní obory je v Praze v porovnání se zbytkem republiky vyšší o bezmála 11 procentních bodů (84,7 % proti 74,0 %). Odstup Libereckého kraje s nejnižším zájmem o 4leté maturitní obory od Prahy činí 15,5 procentního bodu.

V kontextu účasti stejného věkového ročníku na vzdělávání ve víceletých gymnáziích činí potenciální účast studijního ročníku na maturitním vzdělání¹ v ČR 78,6 %. V Praze je to o plných 11,6 procentního bodu více, než ve zbytku republiky (88,4 proti 76,8 %).

¹ Potenciální účastí studijního ročníku na maturitním vzdělání v tomto materiálu rozumíme součet počtu uchazečů o 4leté maturitní obory a počtu žáků odpovídajících ročníků víceletých gymnázií vztahený k součtu počtu žáků 9. ročníků ZŠ a počtu žáků odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

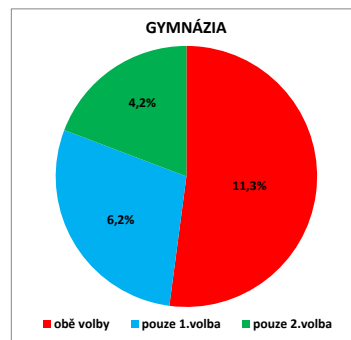
V obou dotčených ukazatelích za Prahou s poměrně velkým odstupem následuje trojice moravských krajů (Jihomoravský, Zlínský a Moravskoslezský) doplněná Královéhradeckým krajem, mezikrajové srovnání uzavírají kraje Plzeňský, Karlovarský, Ústecký a Liberecký.

1.1.1 Zájem o typy oborů maturitních oborů středních škol²

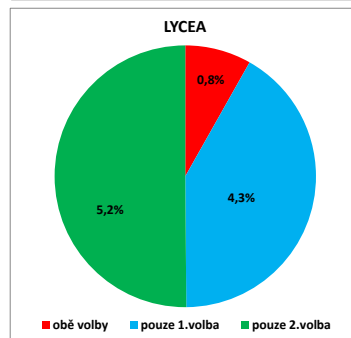
Zájem o obory **4letých gymnázií** dosáhl v roce 2019 hodnoty 21,6 %, rozdíl v zájmu o tyto obory u chlapců a dívek činil více než 11 procentních bodů (16,2 % chlapců, 27,4 % dívek).

Jako prioritní (uchazeč uvedl obor jako 1. volbu na přihlášce ke vzdělávání na střední škole) zvolilo obory gymnázií 17,5 % žáků 9. ročníků ZŠ (resp. 81 % uchazečů o gymnázium), jako výhradně druhou

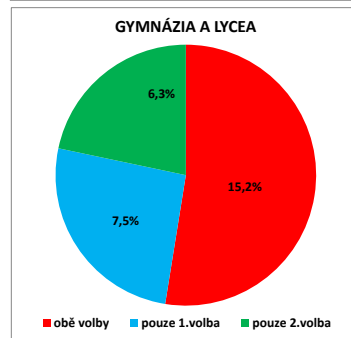
volbu pak dalších 4,2 %.

Lycea se stala předmětem zájmu více než desetiny žáků 9. ročníků. I zde byl zájem dívek výrazně vyšší než zájem chlapců, a to o 82 %, což souvisí i s nabídkou zaměření lyceí. Jako prioritní zvolilo lyceum 5,1 % „deváťáků“ (resp. polovina uchazečů o lyceum), dalších 5,2 % pak jako výhradně druhou volbu.

V úhrnu činil zájem „deváťáků“ o **všeobecné a/nebo všeobecně odborné vzdělávání** 28,9 %, v případě chlapců se jednalo o 21,5 %, v případě dívek 36,8 %. V absolutním vyjádření podalo na gymnázium nebo lyceum přihlášku 22,8 tis. uchazečů, přičemž podíl chlapců činil 38,1 % (8,7 tis.) a dívek 61,9 % (tj. 14,2 tis.).

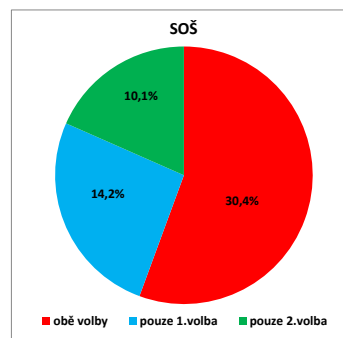
Jako prioritní zvolilo všeobecné nebo všeobecně odborné vzdělávání (obory gymnázií a lyceí) 22,7 % žáků 9. ročníků (tedy 78 % všech uchazečů o gymnázium nebo lyceum), dalších 6,3 % jako výhradně druhou volbu.

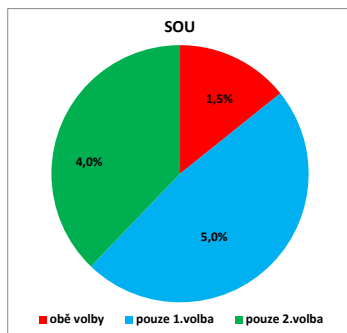
Na **obory SOŠ** (obory typu M s výjimkou lyceí) podalo alespoň jednu z přihlášek celkem 54,6 % žáků 9. ročníků. Zájem dívek byl vyšší o 4,6 procentního bodu (52,4 % proti 57,0 %). V absolutním vyjádření šlo o 21,2 tis. chlapců a 22,0 tis. dívek, tedy 43,2 tis. uchazečů podávajících přihlášku ke vzdělávání v oborech SOŠ.

² Pokud není uvedeno jinak, je zájem o studium příslušného typu maturitního studia počítán ze souhrnu uchazečů, kteří podali na příslušný typ SŠ alespoň jednu z přihlášek.

Jako prioritní si SOŠ zvolilo 44,6 % „deváťáků“ (tedy 82 % všech uchazečů o SOŠ), jako výhradně druhou volbu pak dalších 10,1 %.

Obory SOU (obory typu LO) se těší co do počtu uchazečů zhruba stejnému zájmu jako lycea. Alespoň jednu přihlášku na ně podalo 10,5 % „deváťáků“. Obory SOU jsou jediným segmentem maturitních oborů středních škol, o který mají větší zájem chlapci než dívky – je to dáno

i strukturou a nabídkou těchto oborů, které jsou spíše „chlapecké“. Zájem chlapců činil 14,6 %, zájem dívek pak pouze 6,3 %. V absolutním vyjádření šlo o 5,9 tis. chlapců a 2,4 tis. dívek.

Jako prioritní volbu si SOU zvolilo 6,5 % žáků 9. ročníků (tedy 62 % všech uchazečů o SOU), další 4,0 % jako druhou volbu.

1.1.2 Zájem o všeobecné a všeobecně odborné maturitní čtyřleté obory středních škol

POČTY ŠKOL, NA KTERÉ BYLY PODÁNY PŘIHLÁŠKY KE STUDIU

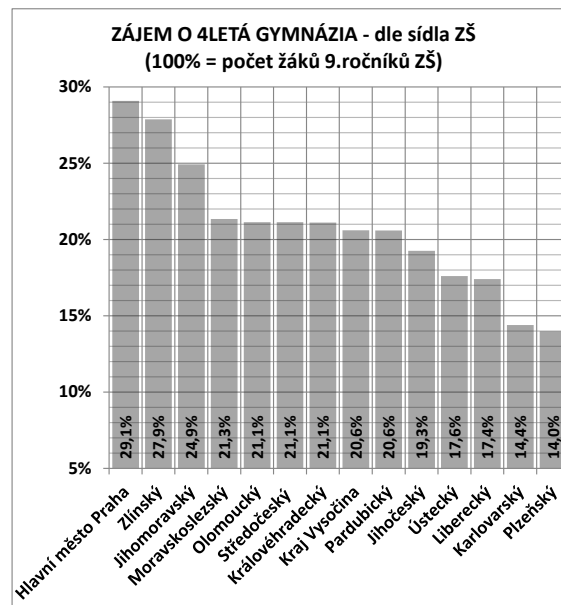
	4LETÁ GYMNÁZIA	LYCEA TECHNICKÁ	LYCEA NETECHNICKÁ
Hlavní město Praha	40	4	16
Jihočeský	20	1	10
Jihomoravský	35	4	11
Karlovarský	7	0	1
Kraj Vysočina	16	2	5
Královéhradecký	17	2	7
Liberecký	10	1	4
Moravskoslezský	36	2	19
Olomoucký	16	3	3
Pardubický	16	1	6
Plzeňský	11	2	6
Středočeský	28	4	19
Ústecký	18	2	8
Zlínský	16	1	1
ČR CELKEM	286	29	116

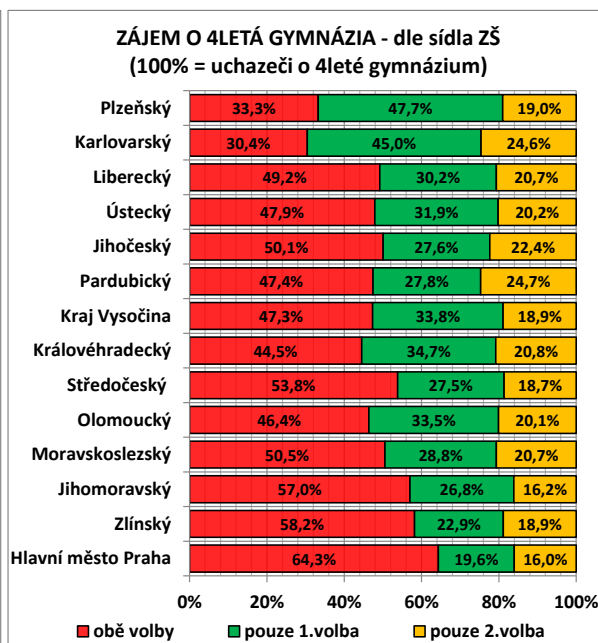
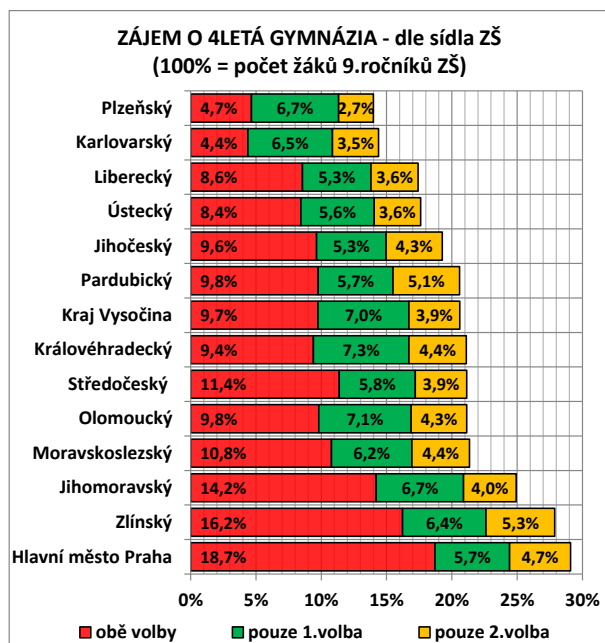
Uchazeči v roce 2019 podávali přihlášky na 286 gymnázií, 29 technických a 116 netechnických lyceí.

Celkem 120 gymnázií (42 %), 20 technických lyceí (69 %) a 77 netechnických lyceí však vykazovalo v prioritní volbě (obor uveden jako 1. volba na přihlášce) zájem nižší než 30 uchazečů. Celkem 45 gymnázií (16 %), 9 technických (31 %) a 31 netechnických lyceí (27 %) na 30 uchazečů nedosáhlo ani při součtu obou voleb.

Mezikrajo­vému porovnání zájmu o čtyřletá gymnázia dominují vedle Prahy kraje Zlínský a Jihomoravský. Na

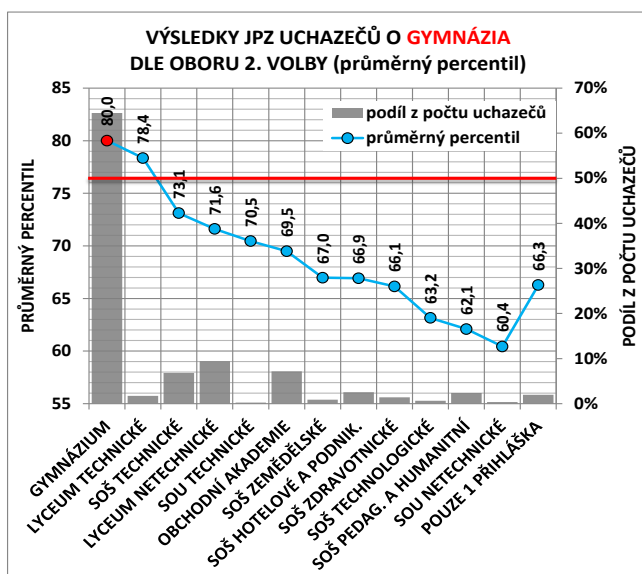
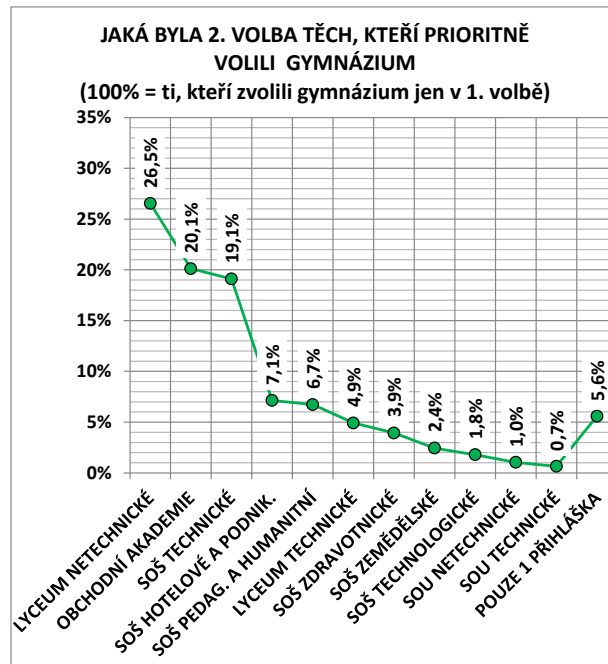
druhém konci pomyslného žebříčku se standardně nacházejí kraje Ústecký, Liberecký, Karlovarský a poslední Plzeňský. Dva posledně jmenované vykazují zájem na úrovni dvou třetin republikového průměru a méně než poloviční v porovnání se zájmem pražských uchazečů.

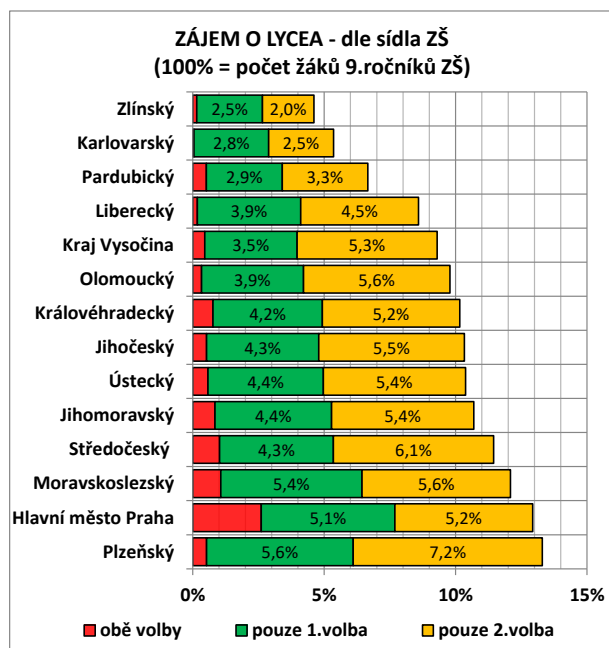

Nižší zájem o čtyřleté obory gymnázií v kraji zpravidla provází i nižší podíl těch uchazečů, kteří podávají obě přihlášky na 4leté gymnázium. V celé republice činí jejich podíl 52 %, v Praze necelé dvě třetiny, naopak v Plzeňském kraji pouhou třetinu. Současně s tím narůstá i podíl těch, kteří volí gymnázium jako druhou možnost.

Jako druhou volbu uchazeči o gymnaziální obory volí obory netechnických lyceí, obory obchodních akademií a průmyslovek (resp. technických oborů SOŠ).

Druhá volba „průmyslovky“ je atraktivní zejména pro uchazeče s mírně podprůměrnými výsledky jednotných přijímacích zkoušek (JPZ). Proti nejčtenější skupině (GYM/GYM), resp. skupině GYM/TECHNICKÉ LYCEUM však není odstup jejich výsledků významný (odchylka -6,9, resp. -5,2 percentilového bodu od celorepublikového průměru).

nabídka oborů lyceí v rámci regionální sítě škol menší, tedy v krajích Zlínském a Karlovarském.

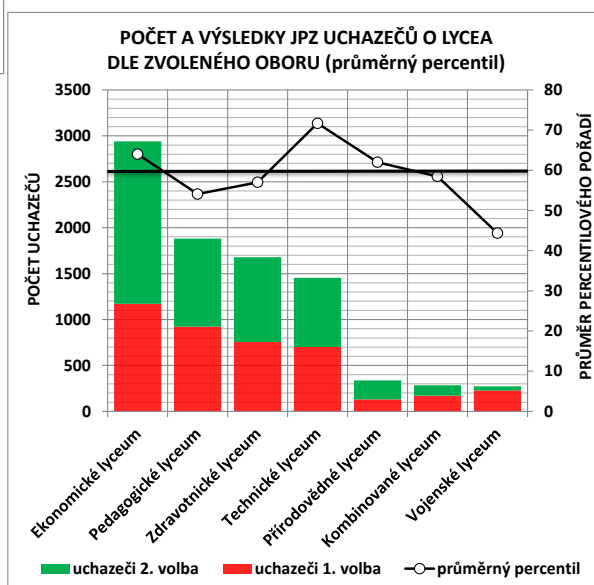
Zájmu o lyceální obory dominují tři s vyšším zastoupením dívek – z 33 % ekonomické, z 21 % pedagogické a 19 % zdravotnické. Čtvrtý obor, Technické lyceum, pokrývá přes 16 % zájmu. Zájem o tyto obory však v sobě odráží i celkovou nabídku oborů lyceí ve školách.

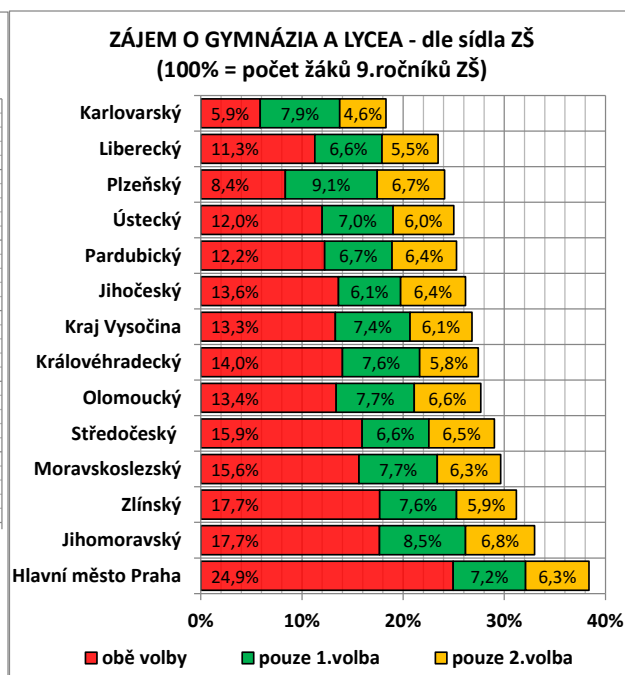
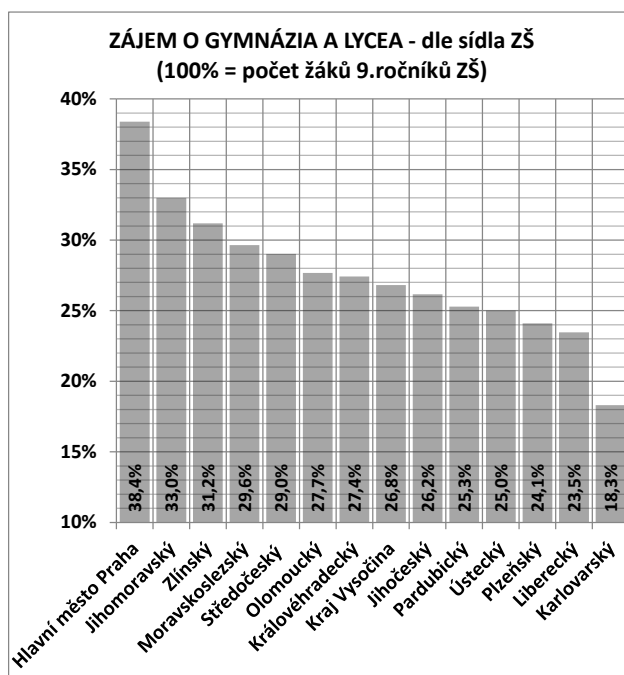
Z hlediska výsledků JPZ však uchazeči o obor lyceí dosahují po gymnáziích druhého nejlepšího průměrného výsledku. Ve srovnání s průměrem lyceí je vyšší o plných 12 percentilových bodů.

Regionální porovnání zájmu o **všeobecné a všeobecně odborné vzdělávání** ukazuje výrazně velké regionální rozdíly. Výrazně nižší zájem, související i s hustotou sítě škol nabízejících tyto obory, je zejména v krajích s horší socioekonomickou situací, zejména v krajích Karlovarském, Ústeckém a Libereckém. Dalším krajem s nižším zájmem uchazečů o tyto obory je kraj Plzeňský. Na druhou stranu v Moravskoslezském kraji, který se se socioekonomickým problémy historicky potýká také, je zájem o tyto obory výrazně vyšší.

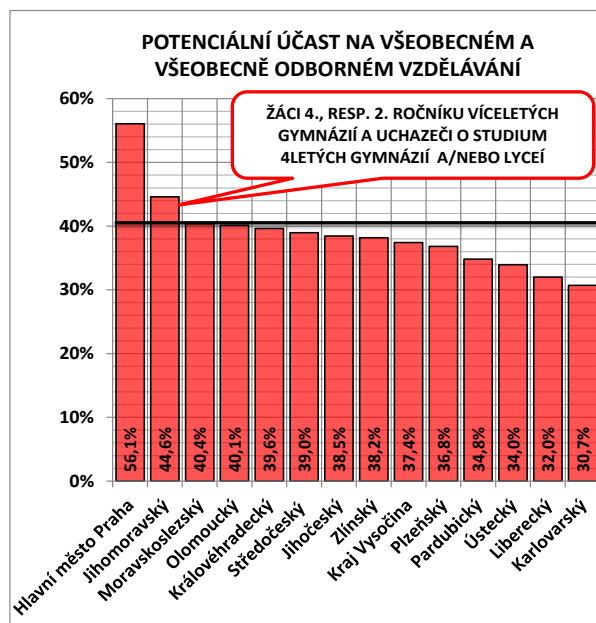
V celorepublikovém měřítku se zájem o **lycea** dělí prakticky přesně na poloviny mezi zájemce, kteří mají lyceum jako prioritní volbu a ty, kteří lyceum dávají jako výhradně druhou volbu. Prioritní volba převažuje v Praze (59 %) a ve Zlínském kraji (58 %), mírně pak ještě v krajích Karlovarském (54 %) a Moravskoslezském (53 %). Lyceum jako druhá volba je nejvíce zřejmá v kraji Vysočina a v Olomouckém kraji (57 %) a částečně v Plzeňském kraji (54 %)

Celkově největší zájem o vzdělávání na lyceu je v Plzeňském kraji, v Praze a v Moravskoslezském kraji, nejnižší přirozeně v krajích, ve kterých se je

Součet účasti na vzdělávání ve víceletých gymnáziích (4. ročníky osmiletých a 2. ročníky šestiletých gymnázií) a míry zájmu o všeobecné a všeobecně odborné vzdělávání (lycea) žáků 9. ročníku ZŠ řadí Moravskoslezský kraj na třetí místo mezikrajového srovnání s hodnotou nad 40 % studijního ročníku. Studijní aspirace jsou bezpochyby ovlivněny i v posledních letech rozvíjející se vysokoškolskou infrastrukturou (v regionu působí tři veřejné vysoké školy).

1.1.3 Zájem o obory středních odborných škol (obory typu M bez oborů lyceí)

Uchazeči o obory středních odborných škol (obory typu M bez oborů lyceí) podali přihlášky na celkem 656 škol. Z nich však plná polovina (284) obdržela méně než 30 prioritní přihlášek (obor byl uveden na přihlášce jako 1. volba), čtvrtina (141) pak dokonce v součtu obou voleb.

POČTY ŠKOL, NA KTERÉ BYLY PODÁNY PŘIHLÁŠKY KE STUDIU

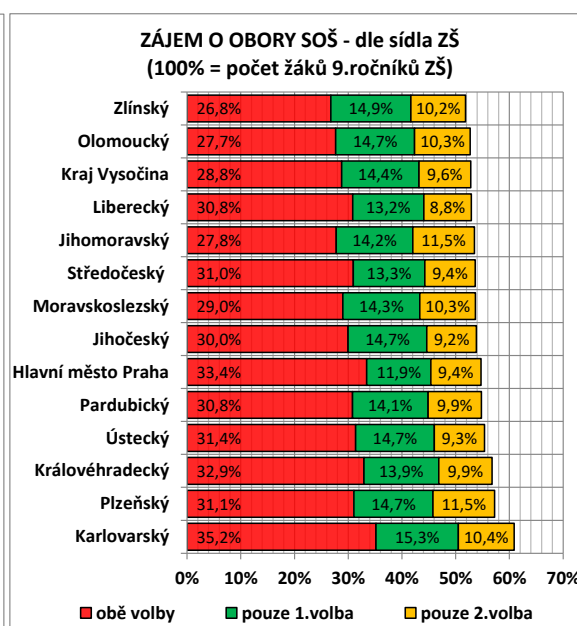
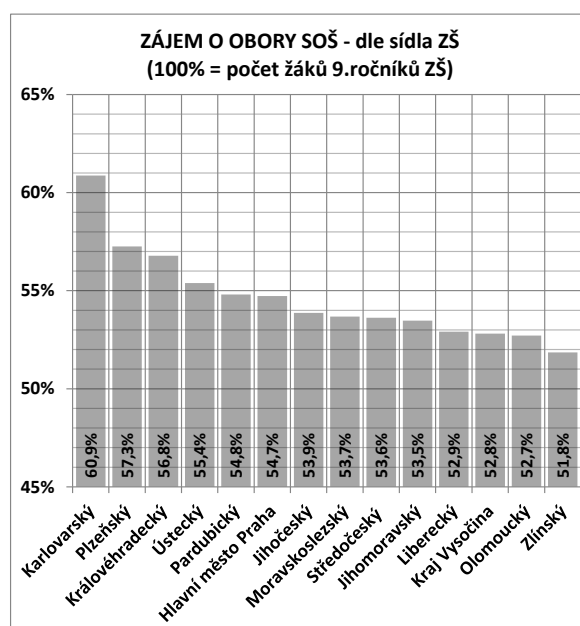
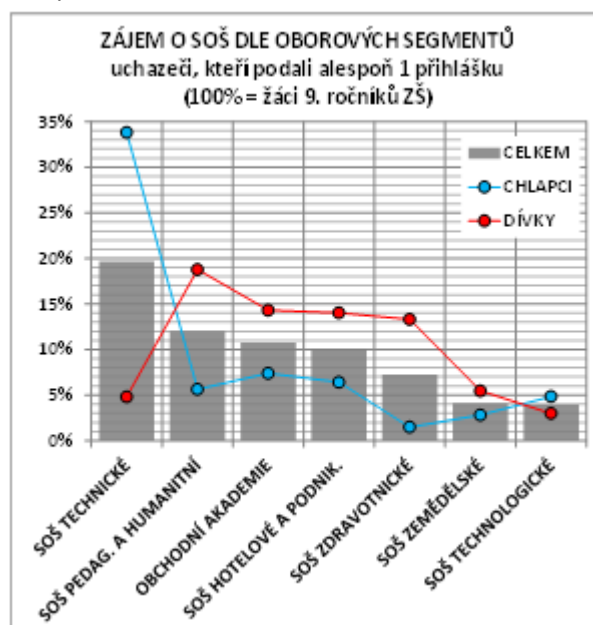
	OBCHODNÍ AKADEMIE	SOŠ HOTELOVÉ A PODNIK.	SOŠ PEDAG. A HUMANITNÍ	SOŠ TECHNICKÉ	SOŠ TECHNOCLOGICKÉ	SOŠ ZDRAVOTNICKÉ	SOŠ ZEMĚDĚLSKÉ
Hlavní město Praha	16	28	18	22	11	5	5
Jihočeský	9	10	7	16	9	5	7
Jihomoravský	13	18	18	25	9	9	9
Karlovarský	4	4	6	5	1	2	4
Kraj Vysočina	7	12	7	9	2	5	4
Královéhradecký	7	8	13	16	3	3	6
Liberecký	6	6	8	7	4	3	2
Moravskoslezský	13	20	17	29	14	9	6
Olomoucký	7	9	7	18	7	4	6
Pardubický	5	9	9	14	5	4	4
Plzeňský	7	8	7	12	4	3	6
Středočeský	15	20	18	20	12	8	10
Ústecký	12	18	20	24	7	6	5
Zlínský	4	11	10	14	3	4	4
ČR CELKEM	125	181	165	231	91	70	78

Mezikrajové porovnání zájmu o obory SOŠ vykazuje vysoký stupeň homogenity. V intervalu +/- 1 procentní bod od republikového průměru se pohybuje plná polovina krajů a v pásmu 52–57 % všechny kraje s výjimkou Karlovarského (bezmála 61 %). Vzhledem k velmi slabé nabídce oborů gymnázií a lyceí v tomto kraji vykazuje Karlovarský kraj s přehledem nejvyšší podíl těch uchazečů, kteří podávají obě své přihlášky do oborů SOŠ.

V případě chlapců je mezi SOŠ zcela dominantním segment průmyslovek (tedy technických oborů SOŠ). Alespoň jednu přihlášku na průmyslovky podala více než třetina žáků 9. ročníků.

Prioritní přihlášku na SOŠ podalo 44,6 % „devátáků“, alespoň jednu přihlášku pak 54,6 %. Zhruba desetina volila obory SOŠ jako výlučně 2. volbu.

O obory SOŠ mají větší zájem dívky než chlapci. Převaha dívek nad chlapci v rámci celé republiky činila v roce 2019 celkem 4,6 procentního bodu.

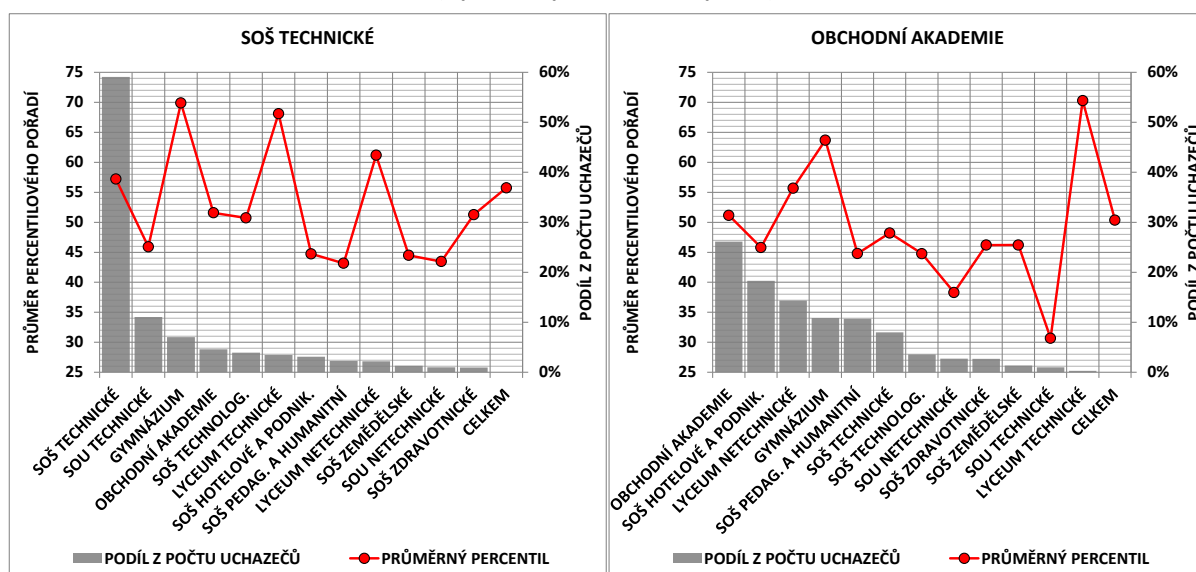

Zájem dívek o obory SOŠ je rozdělen rovnoměrněji zejména mezi pedagogické a humanitní obory, obchodní akademie, hotelové a podnikatelské obory a zdravotnické obory.

Nejvýraznější odborné zacílení uchazečů vykazují průmyslovky (cca 59 % uchazečů volilo technické obory SOŠ v obou volbách), následované obory zemědělskými (43 %) a zdravotnickými (42 %). Naopak nejmenší podíl oborově stejné volby vykazují obchodní akademie (ekonomické obory SOŠ - 26 %) a technologické obory (25 %).

Nejvyšší podíl volby oborů gymnázií a lyceí ve 2. volbě je zřejmý v případě obchodních akademií (více než čtvrtina uchazečů o obory OA volila gymnázium či lyceum jako druhou volbu, z toho 14 % ekonomické lyceum), dále pak pedagogické a humanitní obory (bezmála 17 %, z toho 10 % pedagogické lyceum) a zdravotnické obory (necelých 15 %, z toho 9 % zdravotnické popř. pedagogické lyceum).

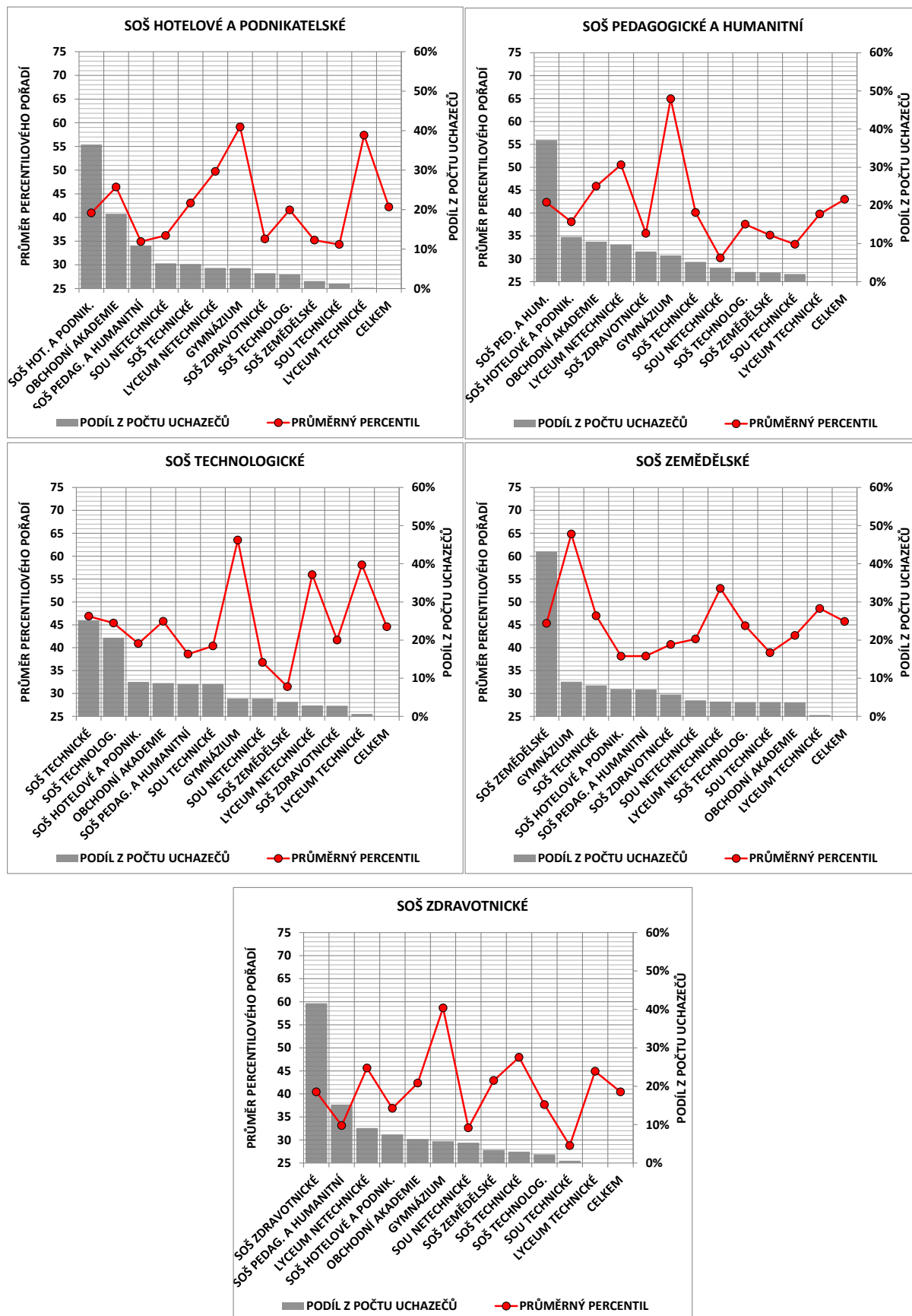
STRUKTURA UCHAZEČŮ O SOŠ DLE OBOROVÉHO SEGMENTU 2. VOLBY A JEJICH PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK Z JPZ
(v průměru percentilového pořadí)

Nejlepších výsledků v rámci JPZ dosahují prioritní uchazeči o technické obory (průměrné percentilové umístění 55,8 bodů) a obchodní akademie (50,4 bodu), naopak nejslabších výsledků uchazeči o zdravotnické obory (40,5 bodu).

Uchazeči, kteří ve 1. volbě volili obory SOŠ a ve 2. volbě obory gymnázia, dosáhli ve srovnání s průměrným výsledkem v daném oborovém segmentu SOŠ výsledku lepšího o 13–22 percentilových bodů. Nejmenší rozdíl vykazaly obory obchodních akademií, největší pak pedagogické a humanitní obory, technologické a zemědělské obory (+19 bodů).

**STRUKTURA UHAZEČŮ O SOŠ DLE OBOROVÉHO SEGMENTU 2. VOLBY A JEJICH PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK Z JPZ
(v průměru percentilového pořadí)**

POČTY UHAZEČŮ O SOŠ A POČET PODANÝCH PŘIHLÁŠEK

OBOROVÝ SEGMENT OBOR	1. VOLBA	2. VOLBA	CELKEM	OBOROVÝ SEGMENT OBOR	1. VOLBA	2. VOLBA	CELKEM
SOŠ EKONOMICKÉ				SOŠ ZDRAVOTNICKÉ			
Obchodní akademie	4 394	5 195	9 589	Praktická sestra	3 147	2 378	5 525
SOŠ HOTELOVÉ A PODNIKATELSKÉ				Asistent zubního technika	365	174	539
Ekonomika a podnikání	1 928	2 017	3 945	Laboratorní asistent	258	253	511
Hotelnictví	1 588	1 479	3 067	Masér ve zdravotnictví	119	117	236
Cestovní ruch	1 183	1 250	2 433	Nutriční asistent	94	126	220
SOŠ PEDAGOGICKÉ A HUMANITNÍ				Oční optik	45	61	106
Bezpečnostně právní činnost	2 165	1 307	3 472	Zdravotnický asistent	26	25	51
Předškolní a mimoškolní pedagogika	1 830	1 010	2 840	Ortotočkový – protetický technik	14	5	19
Veřejnosprávní činnost	1 251	1 386	2 637	SOŠ ZEMĚDĚLSKÉ			
Sociální činnost	1 112	1 213	2 325	Veterinářství	811	526	1 337
Informační služby	141	121	262	Agropodnikání	532	478	1 010
Knihkupecké a nakladatelské činnosti	63	49	112	Ekologie a životní prostředí	254	295	549
SOŠ TECHNICKÉ				Lesnictví	216	104	320
Informační technologie	4 457	3 842	8 299	Mechanizace a služby	162	118	280
Elektrotechnika	2 280	2 152	4 432	Zahradnictví	100	119	219
Strojírenství	1 912	1 828	3 740	Chovatelství	98	65	163
Stavebnictví	1 750	1 472	3 222	Rybářství	43	26	69
Aplikovaná chemie	607	442	1 049	Průmyslová ekologie	22	26	48
Dopravní prostředky	234	256	490	Vinohradnictví	22	10	32
Telekomunikace	175	179	354	Rostlinolékařství	8	23	31
Technická zařízení budov	108	134	242				
Elektronické počítačové systémy	7		7				
Stavební materiály	2		2				
SOŠ TECHNOLOGICKÉ							
Provoz a ekonomika dopravy	633	576	1 209				
Požární ochrana	261	176	437				
Logistické a finanční služby	171	252	423				
Geodézie a katastr nemovitostí	118	157	275				
Analýza potravin	92	155	247				
Nábytkářská a dřevařská výroba	132	93	225				
Obalová technika	91	68	159				
Technologie potravin	72	61	133				
Polygrafie	59	66	125				
Oděvnictví	69	50	119				
Strojírenská metalurgie	5	14	19				
Zpracování usní, plastů a pryže	3	13	16				
Geotechnika	4	6	10				
Textilnictví	2	7	9				
Technologie silikátů	2	1	3				

Více než polovina primární poptávky po oborech SOŠ směřuje do pouhých 6 oborů – Informační technologie (12,6 %), Obchodní akademie (12,5 %), Praktická sestra (8,9 %), Elektrotechnika (6,5 %), Bezpečnostně právní činnost (6,1 %) a Ekonomika a podnikání (5,5 %). Naopak 37 z celkem 54 oborů tvoří pouhou desetinu poptávky.

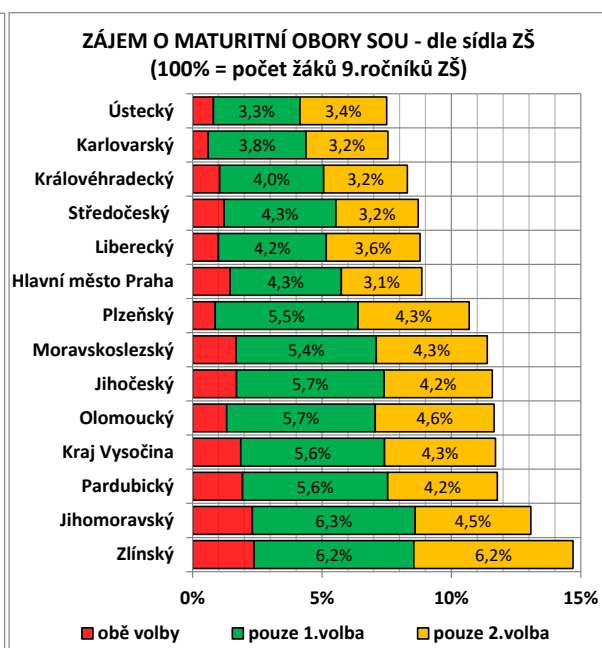
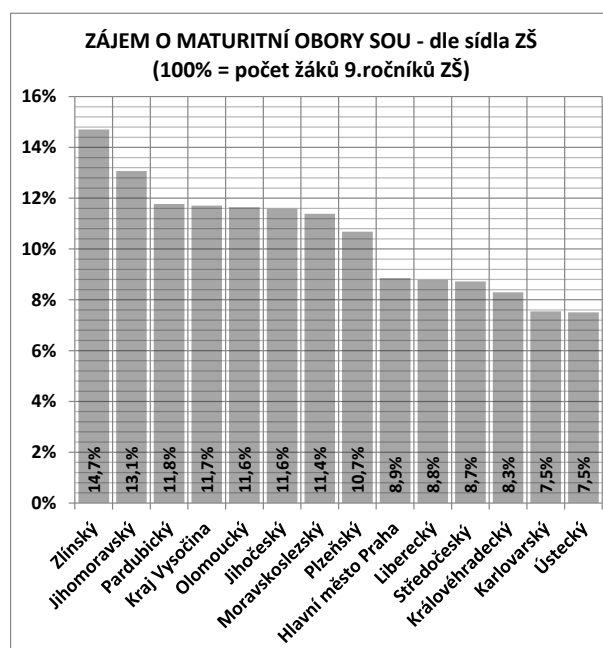
1.1.4 Zájem o obory středních odborných učilišť (obory typu L0)

Uchazeči o vzdělávání v technických maturitních oborech SOU (obory typu L0) podali přihlášky na celkem 142 škol, v případě netechnických oborů SOU pak na 97 škol. Na celou polovinu SOU technických bylo v úhrnu podáno méně než 30 přihlášek, v případě SOU netechnických je podíl těchto škol dokonce 58%. Průměrný počet přihlášek připadajících na jednu školu do oborů SOU činil u technických oborů 43, u netechnických pouze 35 přihlášek.

Do segmentu maturitních oborů SOU směřovaly přihlášky od více než desetiny žáků 9. ročníků, tj. každého sedmého chlapce a každé šestnácté dívky. Mezikrajové srovnání zájmu vypovídá a relativně značné heterogenitě, a to až do té míry, že zájem o SOU byl ve Zlínském kraji (14,7 % devátáků) bezmála dvakrát větší, než tomu bylo v kraji Ústeckém (7,5 %). Obory SOU jako okrajová část maturitního spektra tak odráží mnohem viditelněji rozdílné přístupy jednotlivých krajů při formulaci středoškolské vzdělávací nabídky.

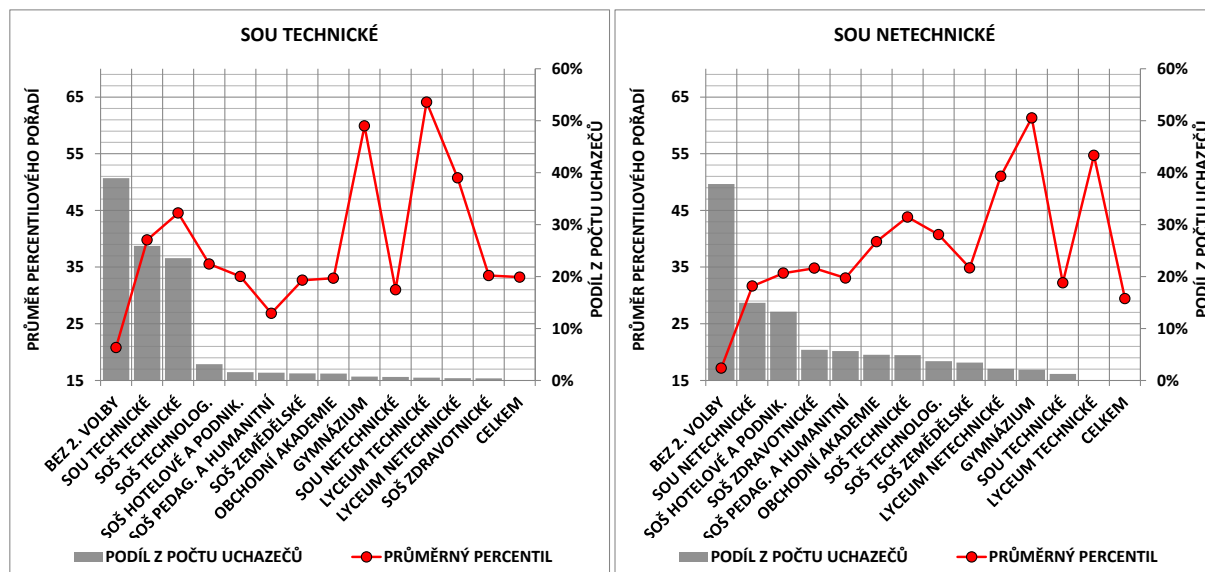
POČTY ŠKOL, NA KTERÉ BYLY
PODÁNY PŘIHLÁŠKY KE STUDIU

	SOU TECHNICKÉ	SOU NETECHNICKÉ
Hlavní město Praha	8	15
Jihočeský	11	5
Jihomoravský	15	9
Karlovarský	4	2
Kraj Vysočina	8	3
Královéhradecký	7	4
Liberecký	4	1
Moravskoslezský	18	9
Olomoucký	12	7
Pardubický	12	8
Plzeňský	6	8
Středočeský	14	8
Ústecký	11	9
Zlínský	12	9
ČR CELKEM	142	97

Mezi prioritními uchazeči o SOU (uchazeči, kteří uvedli maturitní obor SOU jako 1. volbu na přihlášce) převládají ti, kteří podávají pouze jednu přihlášku. V technických oborech tvoří 39 % uchazečů, v netechnických 38 %. Jednou z příčin může být vysoký převis nabídky studijních míst v maturitních oborech SOU nad poptávkou, z toho plynoucí prakticky jistota přijetí v prvním kole a v důsledku prakticky nulová účinnost JPZ jako potenciálního filtru. Ostatně právě uchazeči, kteří podávali do oborů SOU jedinou přihlášku, dosahují v JPZ nejslabších průměrných výsledků (v případě technických oborů 20,8 percentilového bodu pořadí při segmentovém průměru 33,2 bodu, v netechnických 17,2 bodu při segmentovém průměru 29,4 bodu).

**STRUKTURA UCHAZEČŮ O SOU DLE OBOROVÉHO SEGMENTU 2. VOLBY A JEJICH PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK Z JPZ
(v průměru percentilového pořadí)**

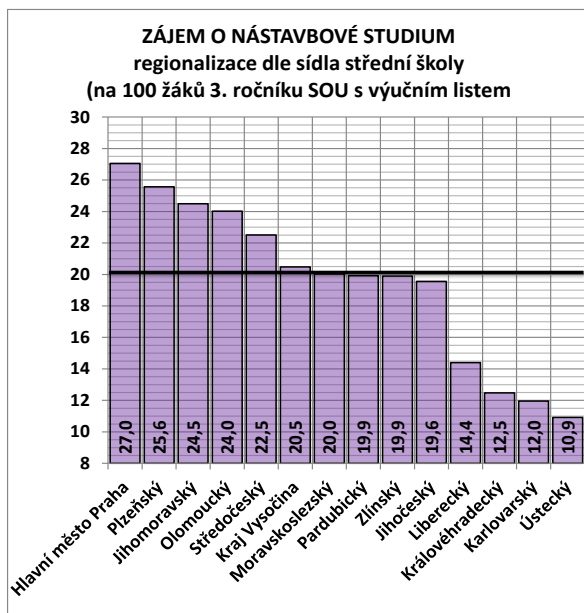
Polovinu celkového zájmu o netechnické obory SOU tvoří uchazeči o dva obory – Kosmetické služby (31,3 % uchazečů o netechnická SOU) a Gastronomie (19,5 %). V případě technických oborů SOU je míra koncentrace poptávky ještě vyšší. Na tři nejžádanější obory – Mechanik elektrotechnik (35,8 %), Mechanik seřizovač (26,8 %) a Autotronik (18,9 %) – směřuje přes 81 % poptávky po technických oborech SOU. Na zbývajících pětinu pak připadá 10 oborů.

POČTY UCHAZEČŮ O SOU A POČET PODANÝCH PŘIHLÁŠEK

OBOROVÝ SEGMENT OBOR	1. VOLBA	2. VOLBA	CELKEM
SOU TECHNICKÉ			
Mechanik elektrotechnik	1 143	1 060	2 203
Mechanik seřizovač	902	743	1 645
Autotronik	708	457	1 165
Mechanik strojů a zařízení	174	200	374
Mechanik instal. a elektrotech. zařízení	194	124	318
Letecký mechanik	115	84	199
Chemik operátor	40	35	75
Technik – puškař	46	22	68
Operátor dřevařské a nábytkářské výroby	27	23	50
Optik	26	16	42
Oděvní technik	4	1	5
Hutník operátor	1	3	4
Technik modelových zařízení	1	0	1

OBOROVÝ SEGMENT OBOR	1. VOLBA	2. VOLBA	CELKEM
SOU NETECHNICKÉ			
Kosmetické služby	553	498	1 051
Gastronomie	354	302	656
Masér sportovní a rekondiční	274	242	516
Reprodukční grafik pro média	248	180	428
Fotograf	157	126	283
Obchodník	106	141	247
Chovatel cizokrajných zvířat	78	47	125
Tiskař na polygrafických strojích	22	25	47
Technik dokončovacího zpracování tiskovin	2	4	6

1.1.5 Zájem o obory nástavbového studia

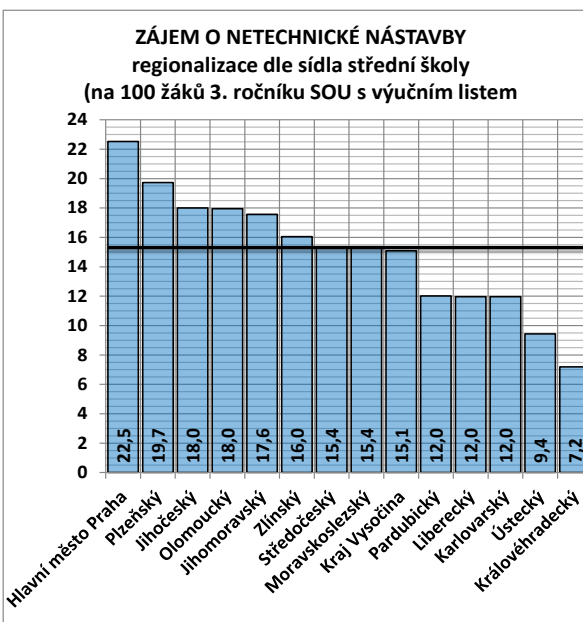
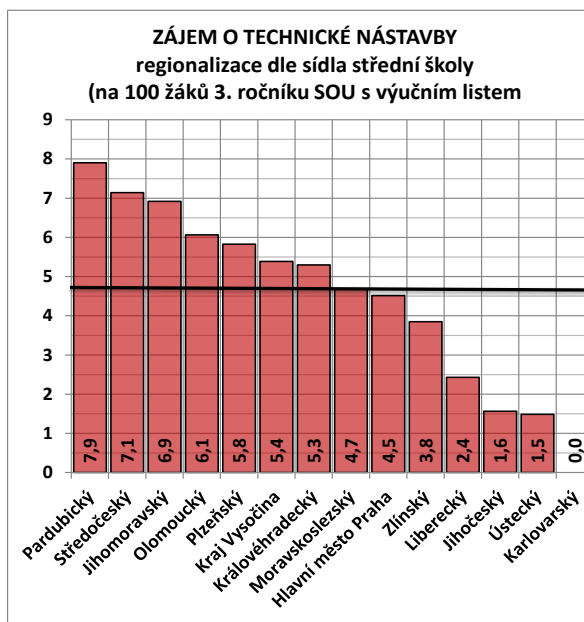
Na nástavbové studium podalo přihlášku 4,9 tis. fyzických osob, z toho 2,9 tis. (59 %) mužů a 2,0 tis. žen. Celkový počet přihlášek činil 6,0 tis., tj. v průměru 1,2 přihlášky na uchazeče. Na technické obory nástavby mířilo 22,5 % přihlášek, na netechnické zbývajících 77,5 %. V prioritní volbě dali uchazeči o nástavby přednost netechnickým oborům v 76,2 % případů.

Celkem 97 % zájemců o technické obory tvořili muži, v případě netechnických oborů to bylo mírně přes 47 %.

Prioritní zájem o nástavbové studium dosáhl v celé republice hodnoty 20,2 uchazeče na 100 žáků posledního ročníku obou SOU s výučním listem.

V praxi to znamená, že zhruba pětina absolventů

těchto oborů aspiruje na získání maturitního vzdělání. V případě mužů 17,8/100 a v případě dívek 24,9/100.

Zájem o nástavby se v jednotlivých krajích pohybuje v intervalu 10,9 (Ústecký kraj) a 27,0 uchazeče na 100 žáků SOU, tedy od mínus 46 % do plus 34 % úrovně republikového průměru.

Maturitní aspirace absolventů tříletých oborů SOU jsou nejvyšší v Praze, týkají se však z 83 % netechnických oborů nástavby. Naopak nejnižší vykazují kraje Ústecký, Karlovarský, Liberecký a Královéhradecký s hodnotami hluboko pod 15 uchazečů /100 žáků SOU.

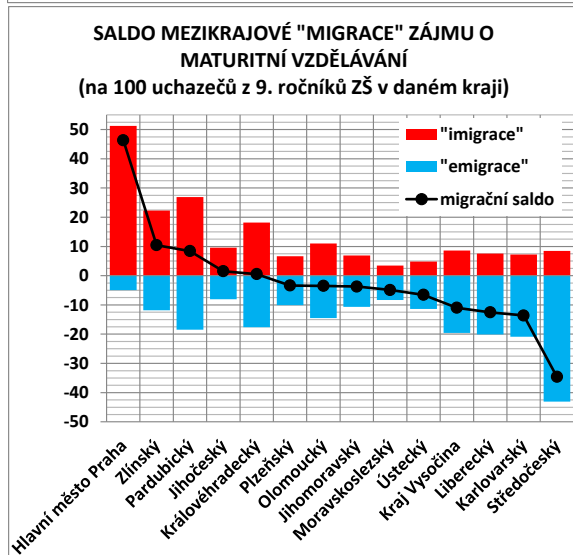
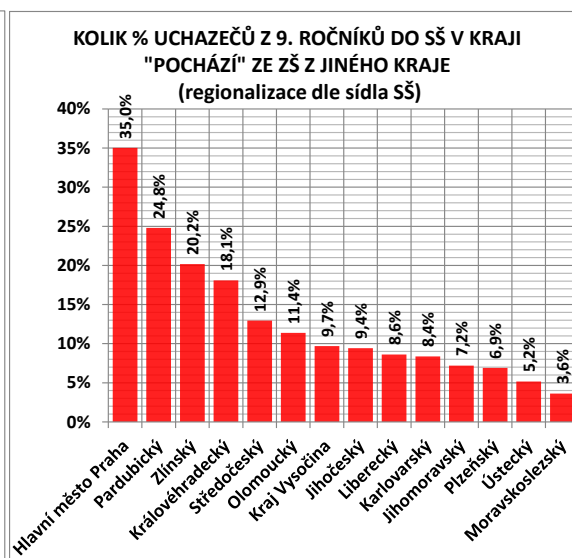
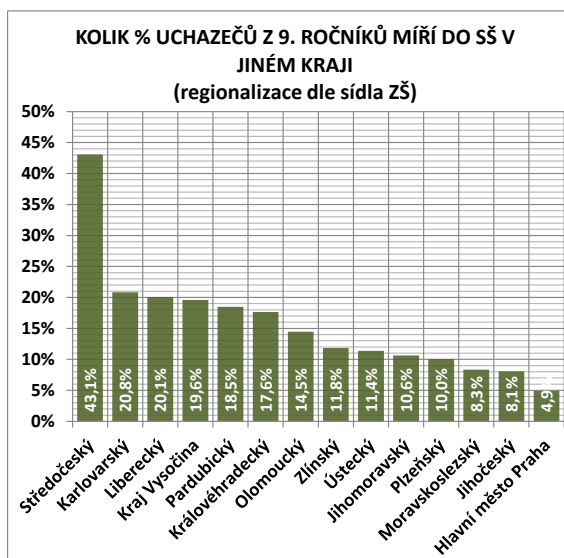
Zájem o netechnické nástavby je ve skutečnosti z 87 % zájemem o obor Podnikání a z 5 % o obor Gastronomie. Zbývající 8 % zájmu se rozdělí do 11 oborů. V případě technický oborů je přes 70 % soustředěno do dvou oborů – Provozní technika (bezmála polovina zájmu) a Provozní elektrotechnika (22%). Další 22 % zájmu směřuje do oborů Nábytkářská a dřevařská výroba (8,2 %), Stavební provoz (6,9 %) a do oboru Autotronik (6,3 %).

POČTY UCHAZEČŮ O NÁSTAVBOVÉ STUDIUM A POČET PODANÝCH PŘIHLÁŠEK

OBOROVÝ SEGMENT OBOR	1. VOLBA	2. VOLBA	CELKEM
NÁSTAVBY NETECHNICKÉ			
Podnikání	3 260	761	4 021
Gastronomie	206	28	234
Vlasová kosmetika	99	24	123
Propagace	49	17	66
Zahradnictví	44	3	47
Sociální činnost	22	14	36
Bezpečnostní služby	27	7	34
Rybářství	14	1	15
Logistické a finanční služby	9	1	10
Polygrafický průmysl	9	1	10
Masér sportovní a rekondiční	7	1	8
Mechanizace zeměd. a lesního hospodářství	7	1	8
Umělecké řemeslné práce	7	0	7

OBOROVÝ SEGMENT OBOR	1. VOLBA	2. VOLBA	CELKEM
NÁSTAVBY TECHNICKÉ			
Provozní technika	594	71	665
Provozní elektrotechnika	257	35	292
Nábytkářská a dřevařská výroba	102	8	110
Stavební provoz	75	17	92
Autotronik	73	12	85
Mechanik elektrotechnik	32	14	46
Technologie potravin	19	9	28
Technik plynových zařízení a tepelných soustav	14	0	14
Operátor dřevařské a nábytkářské výroby	4	2	6
Chemik operátor	3	0	3

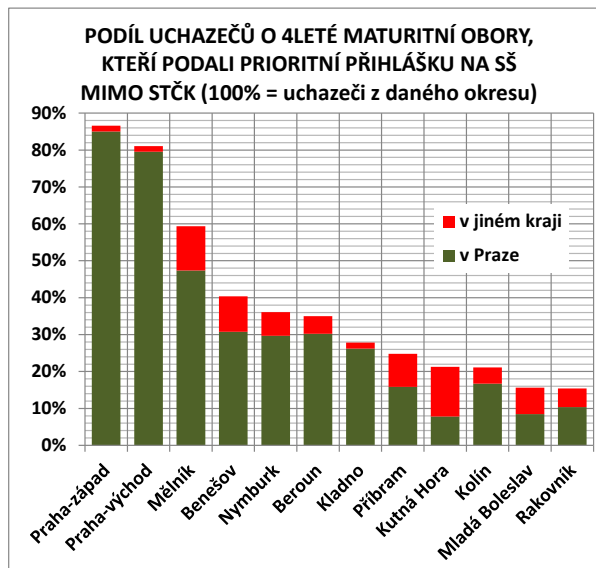
1.1.6 Mezikrajová migrace studijního zájmu

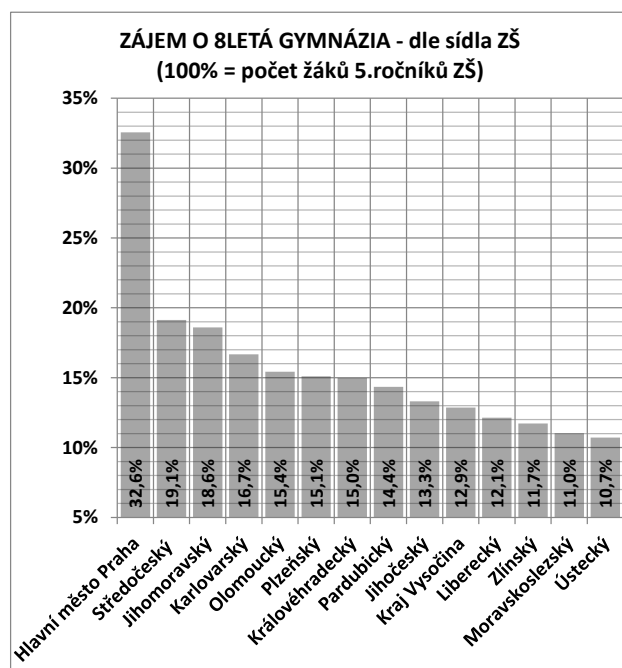
Prioritní přihlášku na střední školu, která leží v jiném kraji než kmenová základní škola, podalo 16,6 % uchazečů z 9. ročníků, tedy zhruba každý šestý uchazeč. Největší podíl těchto uchazečů vykázal jednoznačně Středočeský kraj (43,1 %), nejmenší pak Praha (4,9 %). Řádově pětina uchazečů o 4leté maturitní obory pak zamířila mimo svůj kraj z Karlovarského a Libereckého kraje a z Kraje Vysočina, nad celostátním průměrem se studijní „emigrace“ pohybuje ještě v Královéhradeckém a Pardubickém kraji.

Naopak studijně imigračními kraji jsou Praha, kde mimopražští uchazeči představují 35 % všech uchazečů o studium na pražských SŠ, dále pak Pardubický (čtvrtina) a Zlínský (pětina z jiného kraje) a Královéhradecký kraj (19 % uchazečů z jiného kraje). Nejméně atraktivní pro uchazeče z jiného kraje jsou SŠ v Moravskoslezském a Ústeckém kraji (od 4 do 5 %).

Hlavní migrační tok ze Středočeského kraje míří logicky do Prahy (81 % všech, kteří ze středočeských ZŠ podali přihlášku na SŠ v jiném kraji). Pomineme-li okresy Praha-západ a Praha-východ (tvoří dohromady necelou polovinu tohoto migračního toku), míří za maturitním studiem ze Středočeského kraje přes 30 % všech uchazečů (nejvíce z okresu Mělník - 47 %). Ze středočeských uchazečů o gymnázia míří do Prahy plných 28 %, z uchazečů o SOŠ podalo prioritní přihlášku do Prahy přes 40 % a dalších 11 % do jiných, zejména sousedících krajů.

1.2 Zájem o 8leté obory gymnázií

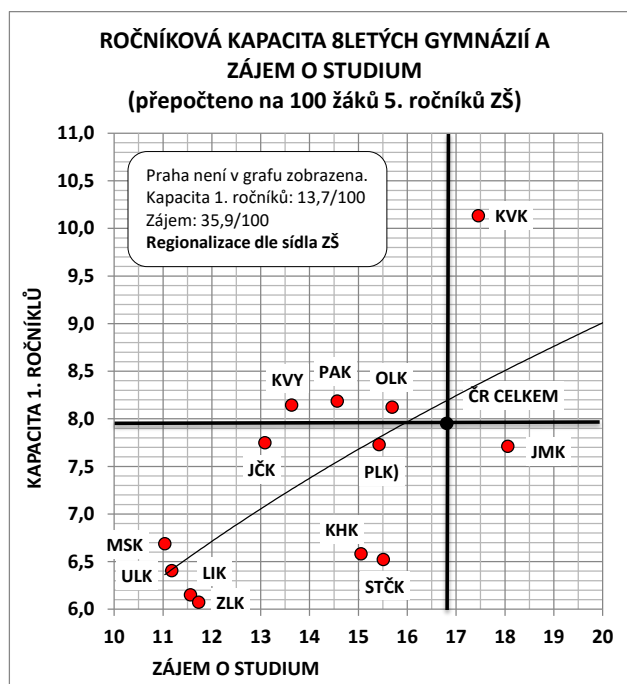
Z celkového počtu 116,8 tis. žáků 5. ročníků základních škol podalo alespoň jednu přihlášku **do osmiletých oborů gymnázií** 19 550 uchazečů. Poměr chlapců a dívek mezi uchazeči činil 46,8 : 53,2.³ Dívek tedy bylo o 16,5 % více než chlapců. Zájem o **vzdělávání v 8letých gymnáziích** tak projevilo 16,7 % žáků 5. ročníků, a to 15,5 % chlapců a 18,0 % dívek.

Plná polovina všech uchazečů o 8letá gymnázia se rekrutuje z pražských (25 %), středočeských (13 %) a jihomoravských (12 %) základních škol, druhá polovina pak ze zbytku republiky. V hlavním městě tak má zájem odejít na 8letá gymnázia necelá třetina všech žáků 5. ročníků; jde o 2,2krát zájem než ve zbytku republiky (14,7 %) a třikrát větší než v Ústeckém kraji (10,7 %).

³ Mezi žáky 1. ročníku 8letých gymnázií je však genderový rozdíl nižší. Poměr chlapců a dívek je 48,4 : 51,6, což znamená, že dívek je mezi primány pouze o 6,5 % více než chlapců. Chlapci jsou tedy u přijímacího řízení úspěšnější než dívky.

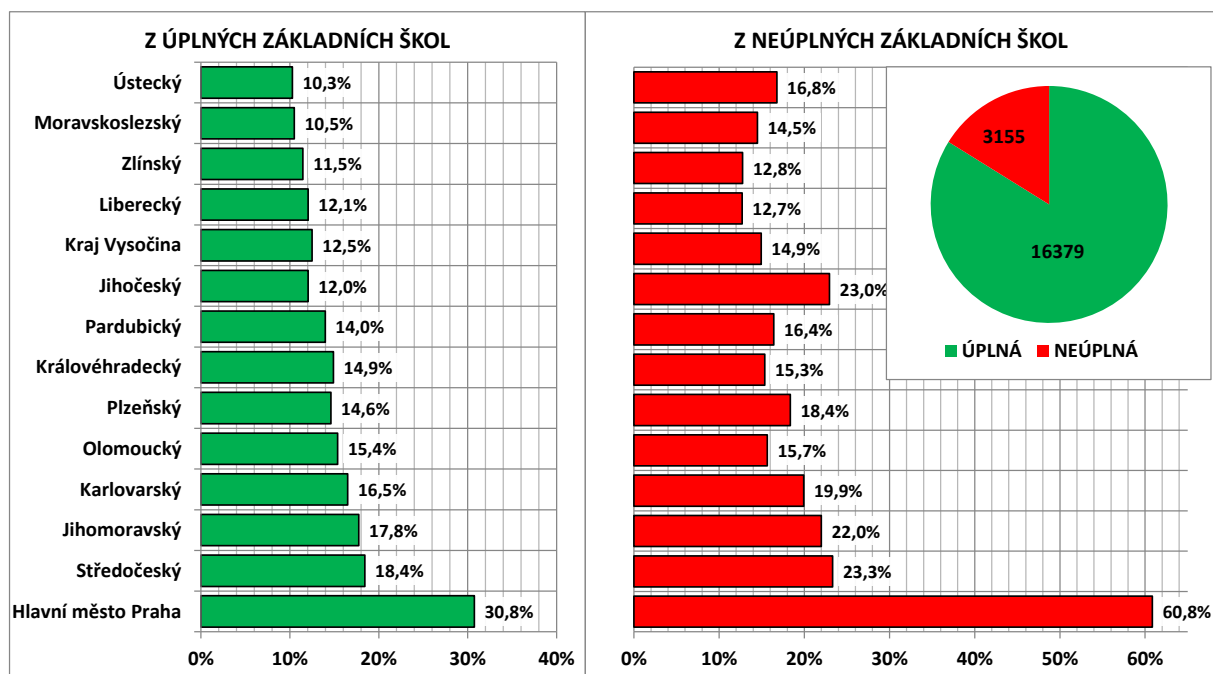
Nad hranicí průměrného republikového zájmu se kromě Prahy pohybuje již zmíněný Středočeský a Jihomoravský kraj, naopak nejnižší zájem (o zhruba třetinu nižší než průměrný) vykazují kraje Zlínský, Moravskoslezský a Ústecký.

Mezikrajové rozdíly v zájmu o vzdělávání na 8letých gymnáziích do značné míry reflektují rozdílné kapacity jejich prvních ročníků, a tedy vzdělávací nabídku příslušných krajů. Celorepublikový průměr převisu poptávky činí 2,11 uchazeče na 1 místo. Nejnižší hodnoty vykazují Moravskoslezský kraj (1,65), Kraj Vysočina (1,67) a Jihočeský kraj (1,69), naopak nejvyšší převis poptávky je v Praze (2,62), ve Středočeském (2,38), Jihomoravském (2,34) a v Královéhradeckém kraji (2,29).

Celkem 16,1 % uchazečů o 8letá gymnázia pochází z neúplných základních škol (na počtu „pátáků“ se neúplné ZŠ podílí 13,3 %). Ve srovnání s úplnými ZŠ je zájem o 8letá gymnázia v neúplných ZŠ vyšší o více než 4 procentní body (20,3 % proti 16,2 %). Extrémní velikosti dosahuje tento rozdíl v Praze⁴ (plných 30 procentních bodů), vysoce nadprůměrný vykazuje ještě Jihočeský kraj (bezmála 11 bodů), naopak praktický nulový najdeme v Olomouckém, Královéhradeckém a Libereckém kraji (do 1 bodu).

ZÁJEM O STUDIUM NA 8LETÝCH GYMNÁZIÍCH (REGIONALIZACE DLE SÍDLA ZŠ (100% = POČET ŽÁKŮ 5. ROČNÍKŮ))

⁴ V Praze představují neúplné ZŠ cca 6 % počtu „pátáků“. Obdobný podíl vykazuje ještě Ústecký a Karlovarský kraj. Naopak v Jihomoravském, resp. Zlínském kraji navštěvuje neúplné ZŠ téměř pětina žáků 5. ročníků.

Vyšší motivace uchazečů z neúplných základních škol je dána zejména kombinací dvou faktorů, a to

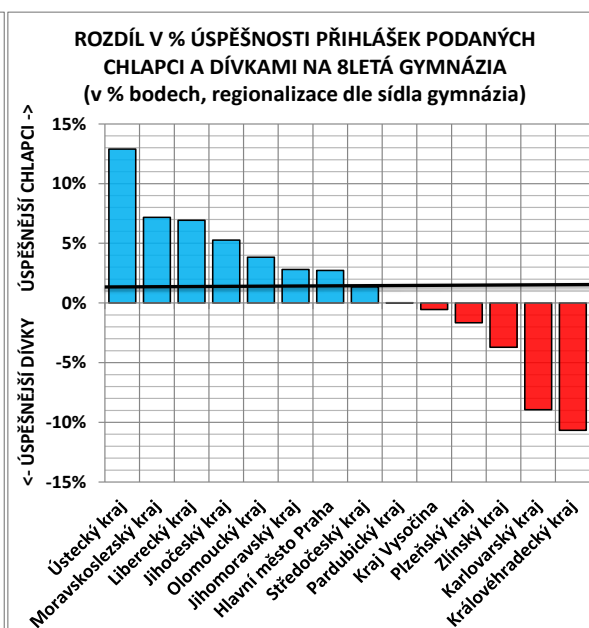
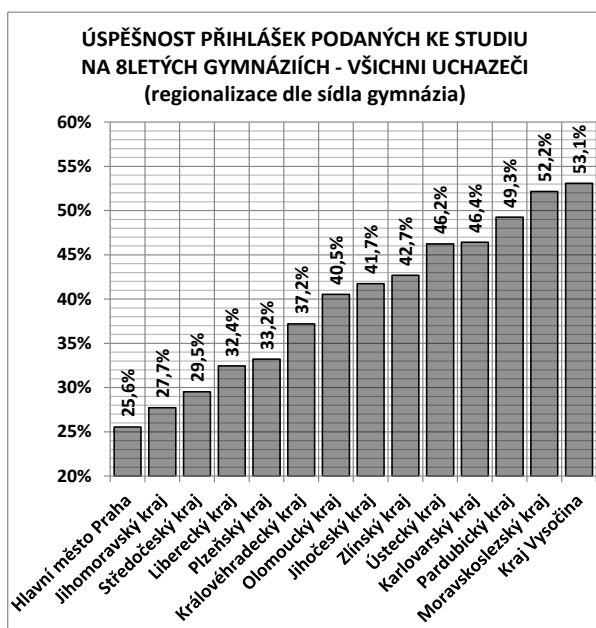
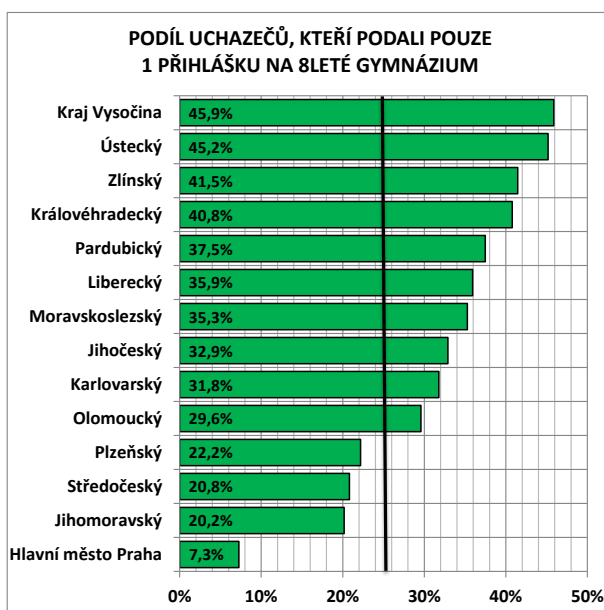
- ukončení pátého ročníku představuje pro žáky v každém případě přestup na jinou školu a rodiče nadaných dětí ve vyšší míře hodnotí volbu 8letého gymnázia jako atraktivnější než 2. stupeň ZŠ;
- neúplné základní školy jsou více motivované připravit své žáky na přijímačky, než je tomu v případě škol úplných (zde je většinou odchod na gymnázium vnímán školou negativně).

Specifikum hlavního města ve srovnání s ostatními kraji spočívá ve snadné dostupnosti gymnázií a ve většině tak při rozhodování odpadá „mínusový“ faktor dojížděky. Ten je naopak velmi vlivný v krajích s vysokým podílem neúplných ZŠ a zároveň řídkou sítí 8letých gymnázií (druhý stupeň ZŠ je zejména pro žáky neúplných ZŠ jejich bydliště blíž, než víceleté gymnázium zpravidla v okresním či krajském městě).

Četnost a úspěšnost přihlášek

Celkem 74,7 % uchazečů o 8letá gymnázia podalo přihlášku na 2 školy, více než čtvrtina uchazečů podala pouze jednu přihlášku. Jsou zde výrazné mezikrajové rozdíly - zatímco v Praze podalo dvě přihlášky bezmála 93 % uchazečů, v Ústeckém kraji, resp. v Kraji Vysočina je to pouze cca 55 %, resp. 54 %.

Celková úspěšnost⁵ podaných přihlášek činí 30,2 % (údaje vycházejí z šetření MŠMT o přijímacím řízení na střední školy); v případě chlapců je úspěšnost 31,0 %, v případě dívek o 1,4 procentního bodu nižší (29,6 %). Vyšší úspěšnost chlapců však neplatí ve všech krajích.

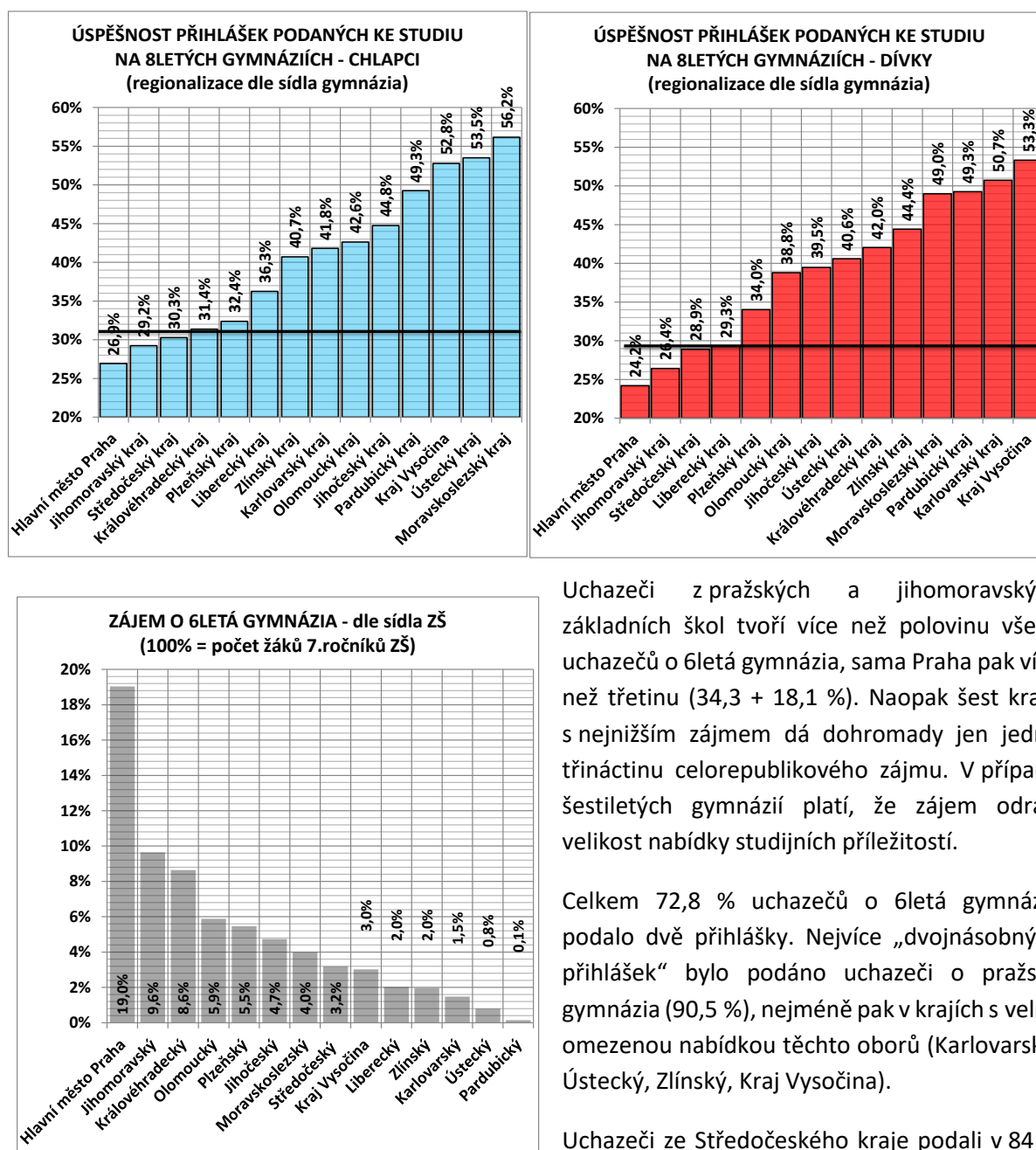

⁵ Úspěšnou přihláškou se rozumí skutečnost, kdy gymnázium vyrozumí uchazeče o přijetí ke studiu. Nejde tedy o úspěšnost uchazečů – fyzických osob, ani o úspěšnost ve smyslu reálného zahájení studia na příslušné škole.

Mezikrajové rozdíly v úspěšnosti přihlášek jsou výslednicí převisu poptávky a průměrné četnosti přihlášek podaných jedním uchazečem. Proto nejnižší úspěšnost vykazuje Praha (úspěšná je zhruba jen každá čtvrtá přihláška - 25,6 %), naopak nejvyšší úspěšnost je v krajích s nízkým převisem poptávky a zároveň s nízkou průměrnou četností přihlášek na hlavu, tj. v Moravskoslezském kraji, resp. v Kraji Vysočina (nadpoloviční úspěšnost - 52,2 resp. 53,1 %).

1.3 Zájem o šestileté obory gymnázií

Z celkového počtu 96,1 tis. žáků 7. ročníků ZŠ podalo alespoň jednu přihlášku ke vzdělávání v oboru 6letého gymnázia 5 603 uchazečů, tj. 5,8 %. Dívky mezi uchazeči tvořily 57,4 % (3,2 tis.), což je ve srovnání s chlapci (2,4 tis.) zájem o 44 % vyšší (6,9 proti 4,8 %).

Uchazeči z pražských a jihomoravských základních škol tvoří více než polovinu všech uchazečů o 6letá gymnázia, sama Praha pak více než třetinu (34,3 + 18,1 %). Naopak šest krajů s nejnižším zájmem dá dohromady jen jednu třináctinu celorepublikového zájmu. V případě šestiletých gymnázií platí, že zájem odráží velikost nabídky studijních příležitostí.

Celkem 72,8 % uchazečů o 6letá gymnázia podalo dvě přihlášky. Nejvíce „dvojnásobných přihlášek“ bylo podáno uchazeči o pražská gymnázia (90,5 %), nejméně pak v krajích s velmi omezenou nabídkou těchto oborů (Karlovarský, Ústecký, Zlínský, Kraj Vysočina).

Uchazeči ze Středočeského kraje podali v 84 % případů svoji přihlášku na pražská šestiletá gymnázia (v případě osmiletých gymnázií do Prahy směřovala pětina prioritní poptávky, v případě 4 letých maturitních oborů pak 35 %).

2 Výsledky jednotné přijímací zkoušky

2.1 Jednotné přijímací zkoušky do čtyřletých oborů ukončených maturitní zkouškou a do nástavbového studia

2.1.1 Účast na zkoušce a zápočet výsledku

POČET KONANÝCH TESTŮ - PRO 9. ROČNÍK

	TEST	ČEŠTINA	MATEMATIKA
ŘÁDNÉ TERMÍNY	A	61 961	62 238
	B	53 292	53 437
NÁHRADNÍ TERMÍNY	C	186	189
	D	119	129
CELKEM TESTŮ		115 558	115 993

K jednotné přijímací zkoušce do čtyřletých oborů a oborů nástavbového studia bylo přihlášeno 64 606 uchazečů (o 4leté maturitní obory 59 673 uchazečů a o nástavbové studium 4 933).

Z přihlášených zkoušku vůbec nekonalo 1 058 (uchazeči o nástavbové studium tvořili plných 40 %). Celkem 286 uchazečů zkoušku konalo pouze z matematiky

(bylo osvobozeno od zkoušky z češtiny).

Celkově uchazeči vykonali 231 551 testů. Na 1 uchazeče, který konal zkoušku, tak připadá 1,83 absolvované testové sady.

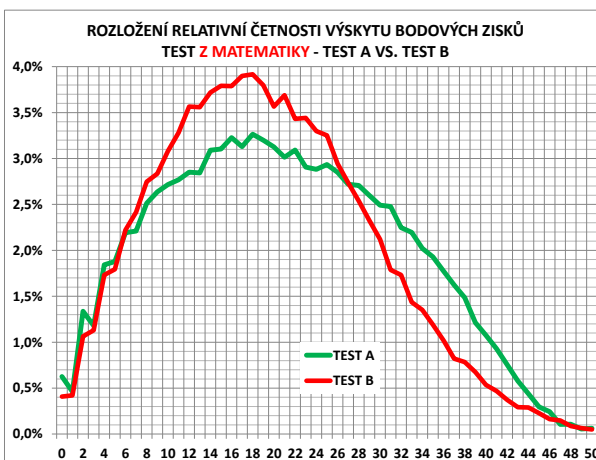
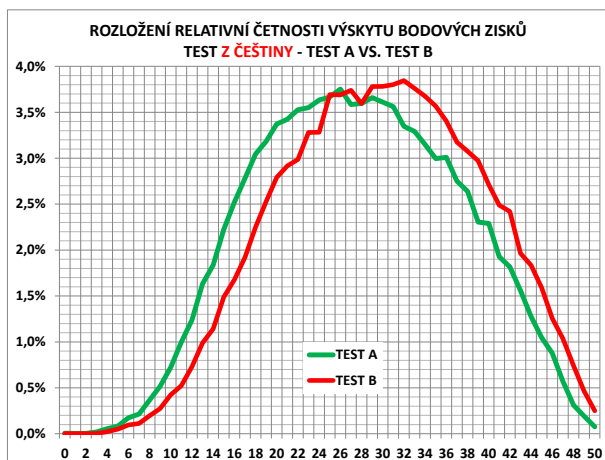
Z celkového počtu 52 178, resp. 52 337 uchazečů, kteří konali zkoušky z češtiny, resp. z matematiky v obou řádných termínech (tj. konali testy sady A a B), si započítalo pro účely přijímacího řízení výsledky v následujícím poměru (A : AB⁶ : B):

- čeština 38,0 : 7,9 : 54,1
- matematika 68,4 : 6,3 : 25,4

Na 100 lepších výsledků testu A připadá v češtině 135 lepších výsledků sady B, v matematice pak 42.

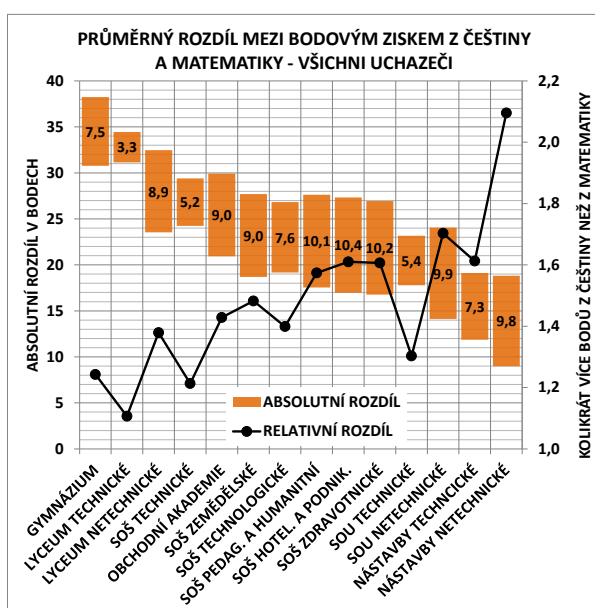
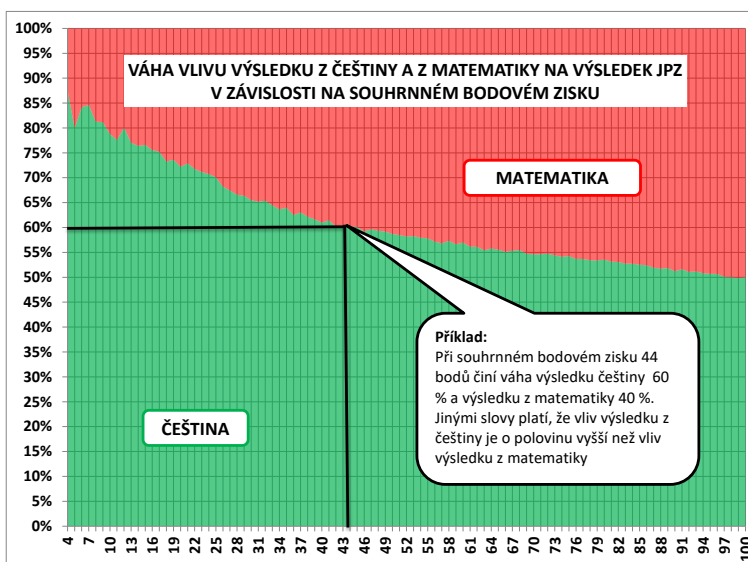
ZÁPOČET VÝSLEDKU TESTU

TEST Z NĚHOŽ BYL ZAPOČTEN VÝSLEDEK PRO ÚČEL PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ		ZKOUŠKA Z ...	
		ČEŠTINY	MATEMATIKY
KONAL POUZE 1 POKUS		10 966	11 103
KONAL 2 POKUSY	A	19 843	35 777
	AB (shodný výsledek)	4 112	3 284
	AD (shodný výsledek)	4	1
	B	28 223	13 276
	BC (shodný výsledek)	2	2
	C	48	39
	CD (shodný výsledek)	6	3
	D	58	63

⁶ Dosáhli v obou testech stejného výsledku.

Testy z matematiky byly v roce 2019 v porovnání s testy z češtiny obecně náročnější, což mělo v konečném důsledku dopad na váhu vlivu češtiny a vlivu matematiky na celkový výsledek přijímací zkoušky. Zároveň různá úspěšnost v jednotlivých termínech testů v rámci jednoho předmětu pak může v konečném důsledku v přijímacím řízení znevýhodnit ty uchazeče, kteří podali pouze jednu přihlášku a konali tedy test pouze ve variantě A.

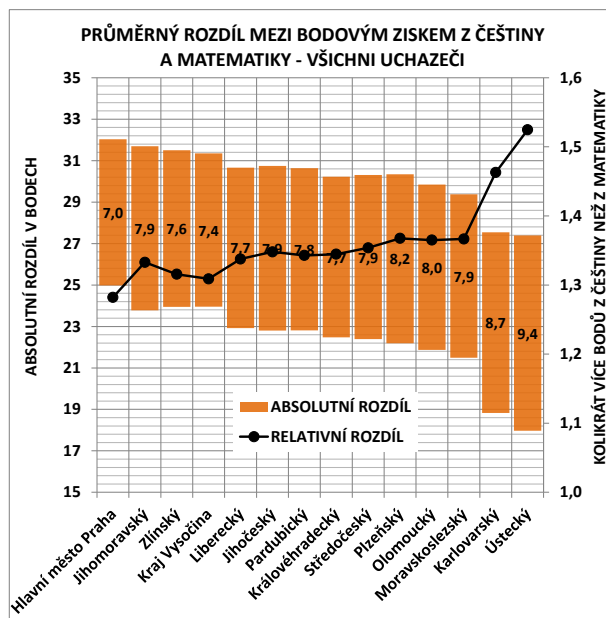
rozdílů dosahují uchazeči o obory s technickým zaměřením (technická lycea, technické SOŠ, SOU i nástavby). Naopak výrazné rozdíly vykazují zejména oborové skupiny s vyšším zastoupením dívek (obchodní akademie, pedagogické a humanitní SOŠ, hotelové a podnikatelské SOŠ, zdravotnické SOŠ, netechnické SOU a netechnické nástavby). S klesající průměrnou úspěšností navíc relativní váha absolutně rostoucích rozdílů stoupá.

Porovnáme-li kraje, průměrné mezipředmětové rozdíly se pohybují od 7,0 do 9,4 bodu.

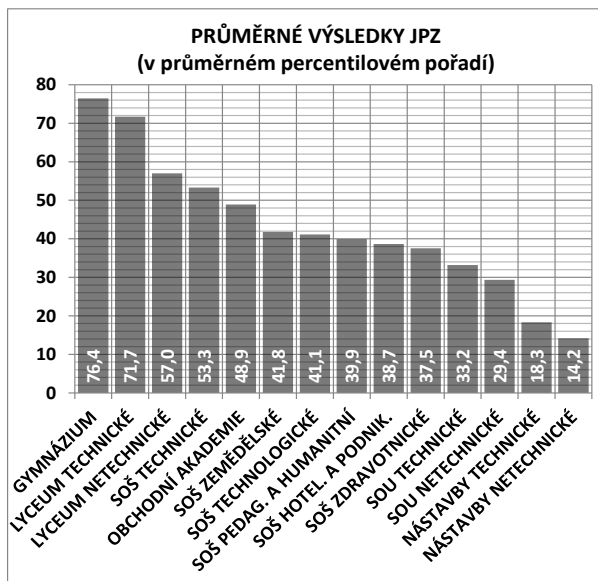
Mezipředmětový rozdíl průměrného bodového zisku jednoznačně hovoří ve prospěch češtiny, a to ve všech kohortách uchazečů. Celorepublikový rozdíl činí 8,0 bodu.

Uchazeči o 4leté obory, přicházející přímo ze základních škol, získali v češtině 30,4 bodu, v matematice v průměru o 7,9 bodu méně (22,5 bodu). V případě uchazečů o nástavbové studium činí rozdíl 9,2 bodu (18,9 proti 9,7 bodu).

Jednoznačně nejmenších mezipředmětových

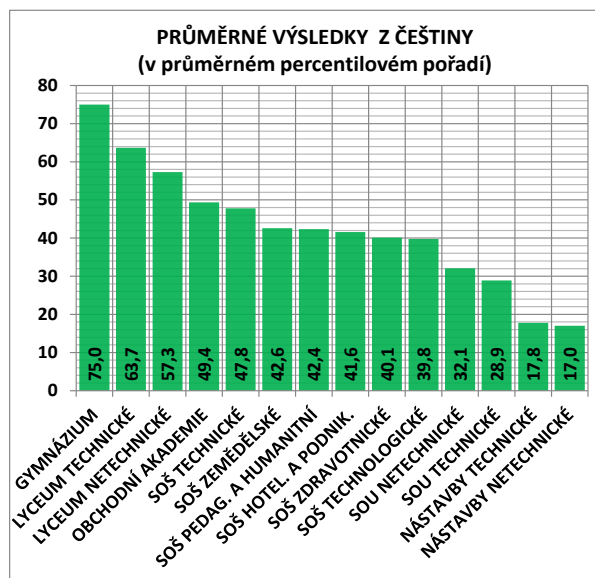

2.1.2 Výsledky jednotné přijímací zkoušky

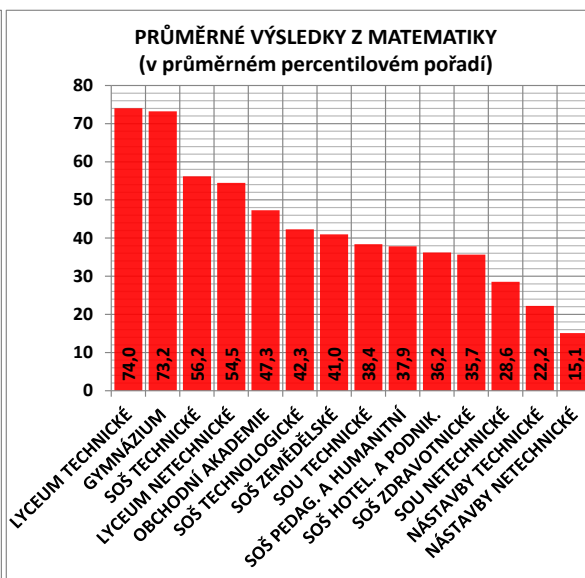
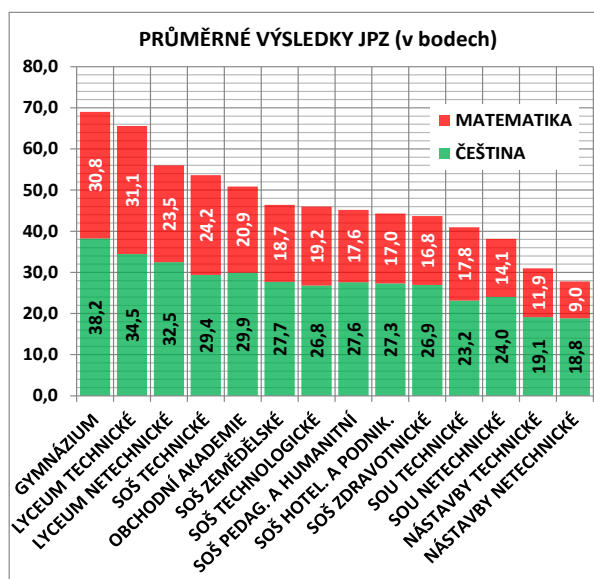
náskok gymnázií před technickými lycei 3,7 bodu, v případě matematiky jsou lycea o 0,3 bodu lepší než gymnázia.

Zmíněnou dvojici oborů následují s jistým odstupem tři tradiční segmenty – netechnická lycea, průmyslovky a obchodní akademie. Zbývající část oborového spektra SOŠ, počínaje zemědělskými obory a konče zdravotnickými, vykazuje minimální rozdíly; v bodovém vyjádření se jejich průměry pohybují v intervalu 2,7 bodu, resp. 4,3 percentilového bodu.

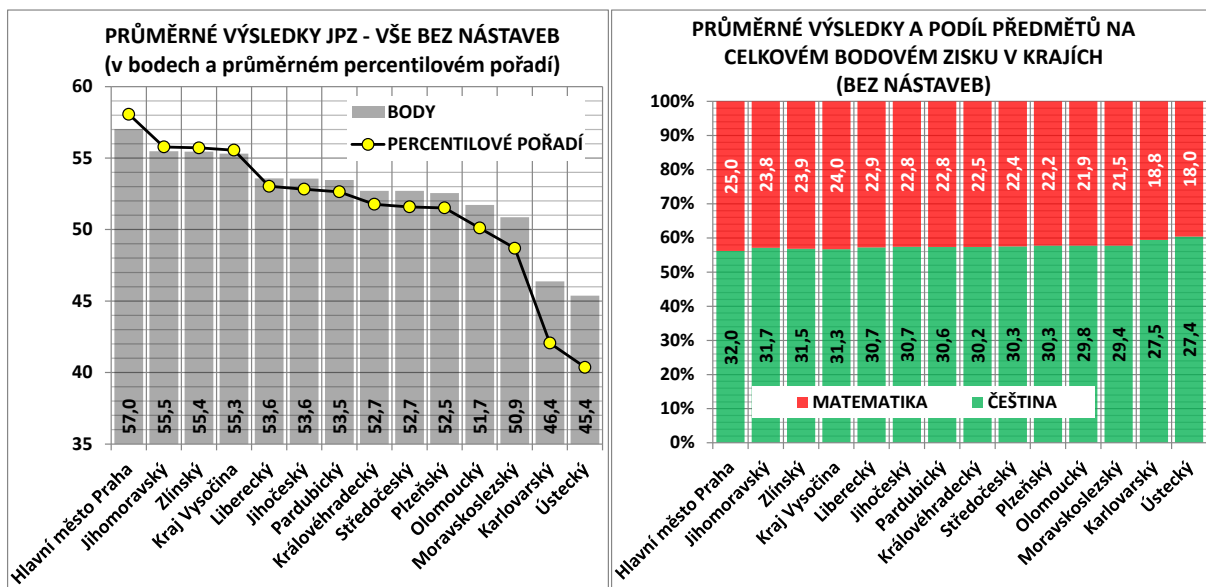
Průměrný bodový zisk uchazečů o 4leté maturitní studium i nástavbové studium činí 51,2 bodu. Z toho připadlo na češtinu 29,6 bodu, na matematiku pak 21,5 bodu.

Spektrum oborových segmentů⁷ ve vztahu k výsledkům JPZ vedou s relativně velkým náskokem gymnázia a technická lycea; odstup technických lyceí za gymnázii činí pouhé 3,4 body (resp. 4,7 percentilového bodu). V češtině je

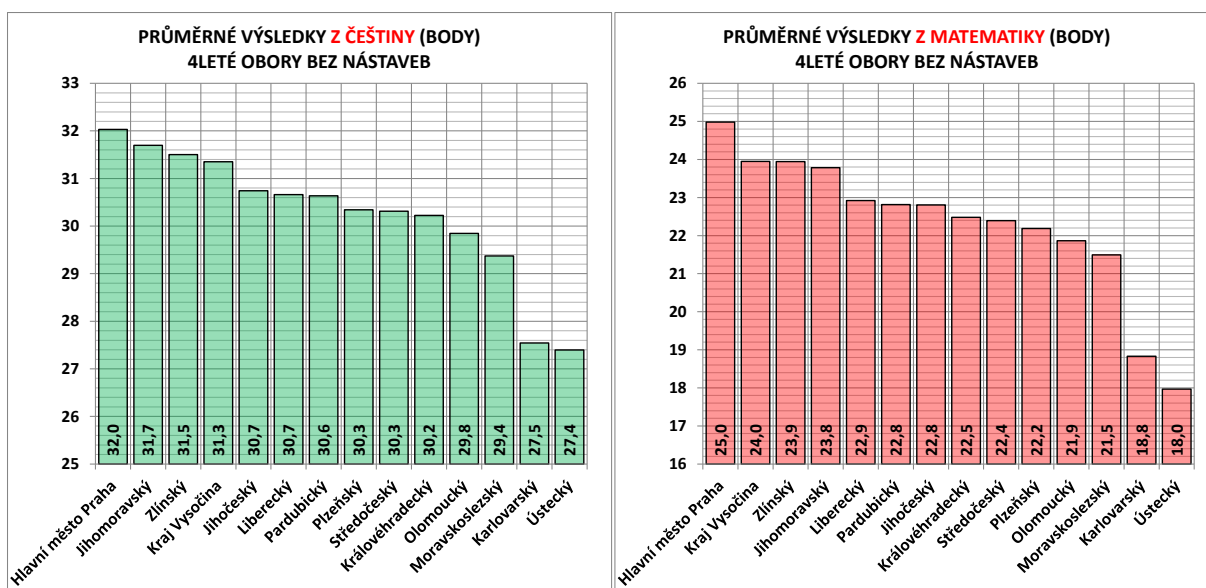
⁷ Zařazení uchazečů do příslušných oborových segmentů dle oboru 1. volby.

Obory SOU a zejména obory nástavbového studia za obory SOŠ zřetelně zaostávají. Šíři maturitního spektra dokládá skutečnost, že nastavby dosahují pouze cca 40 % bodového zisku gymnázií a lyceí (průměrné percentilové pořadí uchazečů je zhruba pětinnové).

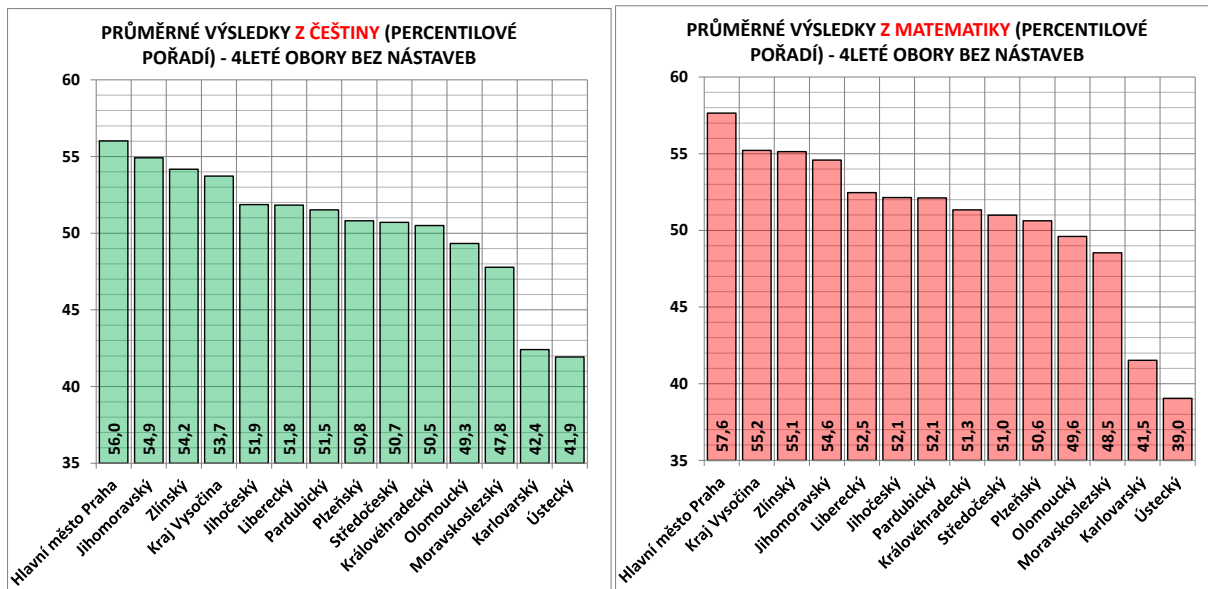
Regionální heterogenita výsledků⁸ uchazečů o 4leté maturitní obory je obdobná jako v případě víceletých gymnázií s tím rozdílem, že postavení Prahy není v tomto mezikrajovém srovnání tolik výlučné a odstup Ústeckého (a spolu s ním i Karlovarského) kraje na opačné straně žebříčku od zbytku republiky je hlubší.

Krajské průměry se v bodovém vyjádření pohybují okolo republikového průměru v pásmu od mínus 7,5 do plus 4,1 bodu (v % vyjádření od mínus 14,2 do plus 6,2 % průměru ČR). Skokový odstup posledních dvou krajů od Moravskoslezského činí 4,5, resp. 5,5 bodu. Kdybychom tedy ze srovnání vyloučili Prahu a již zmíněné dva poslední kraje, vešlo by se zbývajících 11 krajů do intervalu o šířce pouhých 4,6 bodu, resp. 10 percentilových bodů. Republika je tedy až na Prahu a oba zmíněné kraje z pohledu výsledků přijímaček do 4letých oborů v zásadě homogenním celkem.

⁸ Regionální příslušnost dle sídla zdrojové základní školy uchazeče.

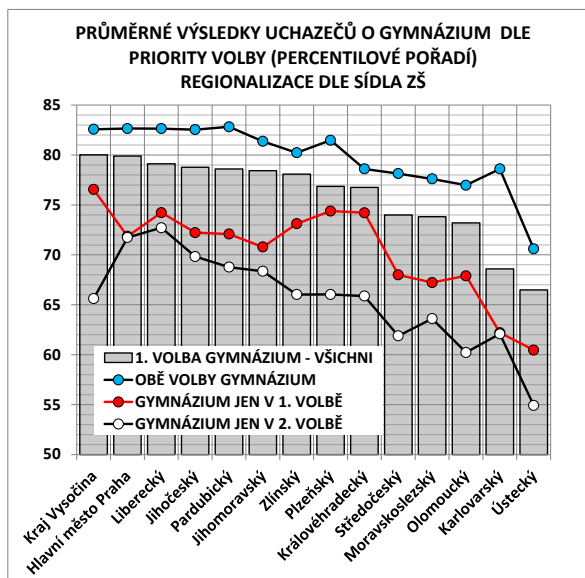
Krajské předmětové průměry bodových zisků ukazují na skutečnost, že úroveň matematických dovedností žáků 9. ročníků je regionálně dvakrát více heterogenní než úroveň dovedností v českém jazyce. Rozdíl mezi maximální (Praha) a minimální hodnotou (Ústecký kraj) činí u češtiny 4,6 bodu, u matematiky 7,0 bodů; vztaženo k republikovému průměru (čeština 30,4 bodu, matematika 22,5 bodu) rozdíl u češtiny představuje 15,3 % průměru, u matematiky pak 31,2 %.

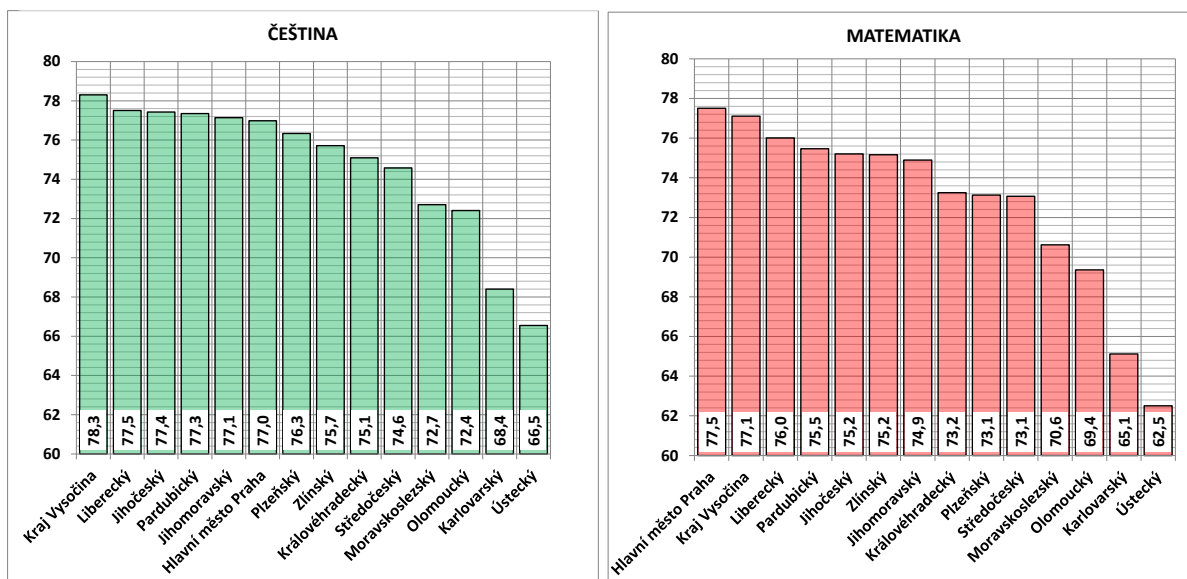
Čelo žebříčku bodových výsledků v obou předmětech tvoří Praha, následovaná trojicí Jihomoravský a Zlínský kraj a Kraj Vysočina. Žebříčky uzavírá dvojice krajů Karlovarský a Ústecký, jejichž skokový odstup od dvanáctého kraje v pořadí – Moravskoslezského - činí v češtině 1,8, resp. 2,0 bodu, v matematice 2,6, resp. 3,5 bodu.

2.1.3 Čtyřleté obory gymnázií

Uchazeči, kteří zvolili gymnázium jako svoji prioritní školu, dosáhli u JPZ v průměru 76,4 percentilového bodu. Ti, kteří podali na gymnázia obě přihlášky, dosáhli v průměru na 80 percentilových bodů, v případě, že s prioritní volbou gymnázia podali druhou přihlášku na jiný typ školy, pak na 70,1 bodu.

PRŮMĚRNÝ VÝSLEDEK JPZ Z ČEŠTINY A MATEMATIKY (PRŮMĚRNÉ PERCENTILOVÉ POŘADÍ), REGIONALIZACE DLE SÍDLA ZŠ UCHAZEČI O 4LETÁ GYMNÁZIA, KTERÍ ZVOLILI GYMNÁZIUM JAKO PRIORITYNÍ VOLBU

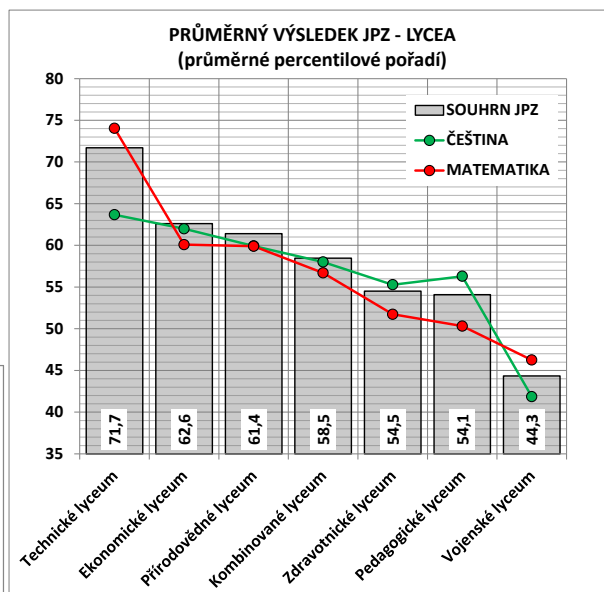
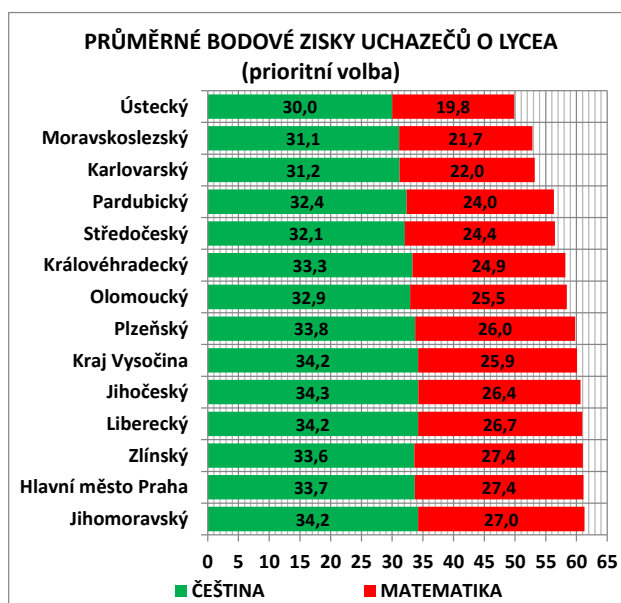

Republikový průměrný percentil „gymnazistů“ z češtiny dosáhl 75,0 bodů. Republikový průměr z matematiky byl oproti češtině o pouhých 1,8 bodu nižší (73,2).

2.1.4 Obory lyceí

Uchazeči o lycea (v prioritní volbě) dosáhli v JPZ v souhrnu průměrných 57,7 bodů, z toho 32,8 bodu z češtiny a 24,8 bodu z matematiky.

Ve skutečnosti není segment lyceí z pohledu „kvality“ uchazečů příliš homogenní. Vychází to i z nesterjnoměrného zastoupení oborů s vyšším

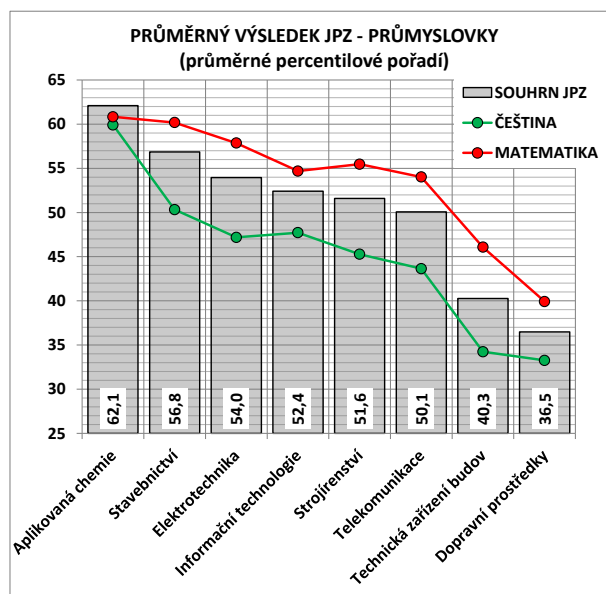
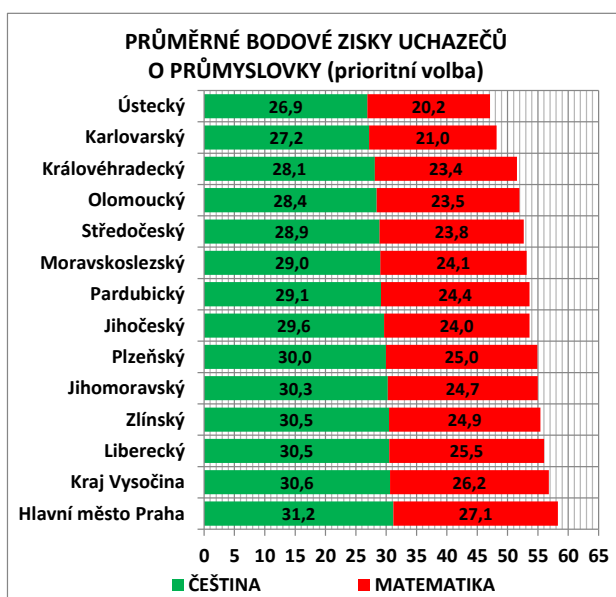
podílem chlapců (technická lycea) a dívek (zdravotnická, pedagogická a ekonomická lycea). Poměrně značná část chlapců s intelektovými předpoklady nechce studovat gymnázium a raději volí lyceum, popř. průmyslovky. U nadaných dívek naopak neochota studovat na gymnázium téměř neexistuje. Jako prioritní volbu tedy dávají gymnázium a lyceum pak volí ty, jejichž intelektové předpoklady jsou ve srovnání se stejně volícími chlapci o poznání nižší. A protože všechna lycea s výjimkou technických a

vojenských jsou obory převážně „dívčí“, je náskok technických lyceí před ostatními v souhrnném výsledku JPZ téměř 10 bodů (v češtině o 2,0 a v matematice o 7,6 bodu).

2.1.5 Technické obory SOŠ („průmyslovky“)

Uchazeči o technické obory SOŠ, tedy „průmyslovky“, dosáhli u JPZ v průměru 53,7 bodů, z toho 29,4 bodu z češtiny a 24,2 bodu z matematiky.

Vyjádřeno průměrným pořadím dle výsledků zkoušky je souhrnný výsledek uchazečů o průmyslovky 53,3 percentilového bodu, z češtiny 47,8 bodu a z matematiky 56,2 bodu. Uchazeči, kteří zvolili průmyslovku v obou volbách, dosáhli v průměru 56,2 percentilového bodu, ti, kteří se v druhé volbě

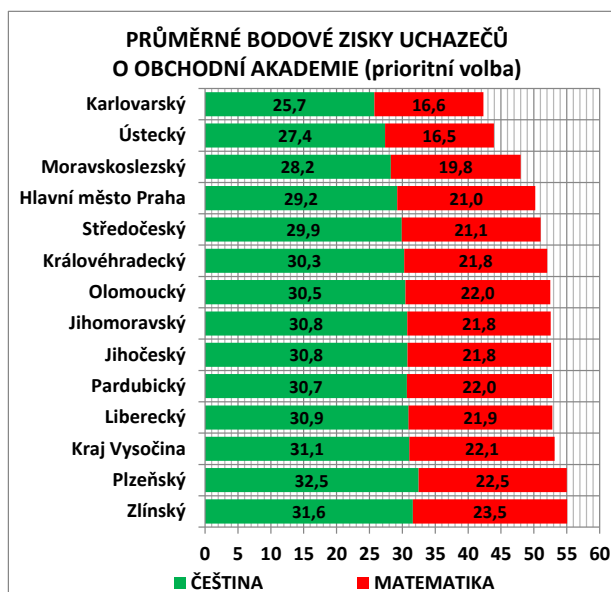
přihlásili na gymnázium pak 64,3 bodu.

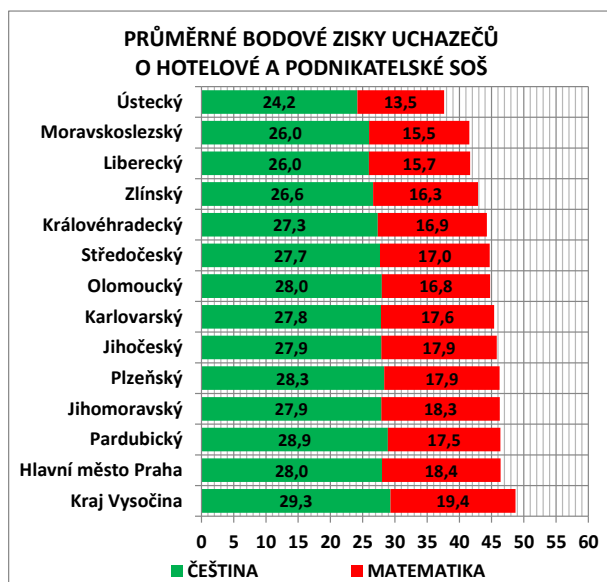
Průměrné krajské bodové výsledky se pohybují v intervalu 87,8 – 108,7 % republikového průměru (mínus 6,5 až plus 4,7 bodu). Postavení krajů v mezikrajovém srovnání úspěšnosti uchazečů o průmyslovky zhruba odpovídá uchazečům o gymnázia, a to včetně odstupů posledních dvou krajů – Karlovarského a Ústeckého.

2.1.6 Obchodní akademie a hotelové a podnikatelské obory

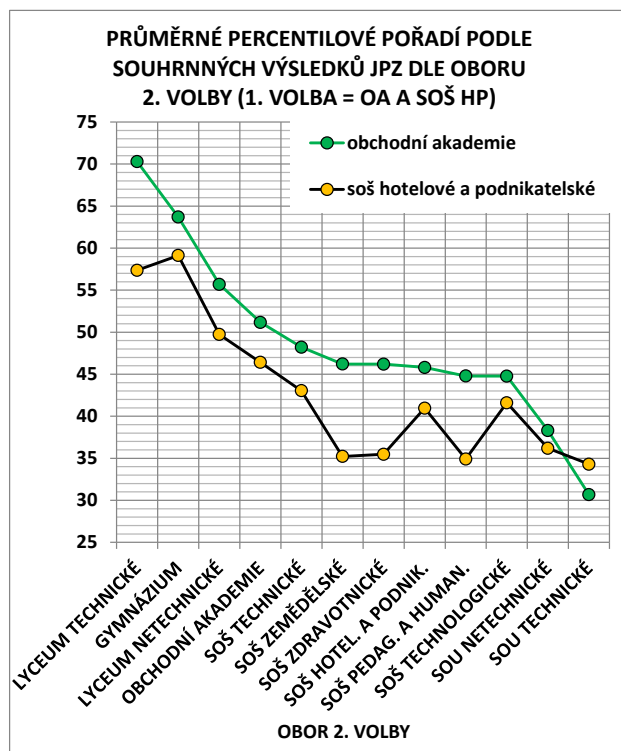
Průměrný souhrnný bodový zisk uchazečů o **obchodní akademie** (v prioritní volbě) přesáhl hranici poloviny dosažitelného počtu bodů (50,9 bodu). Po gymnáziích, lyceích a průmyslovkách jde tedy o oborový segment se čtvrtým nejlepším průměrným výsledkem.

Čeština se na souhrnném bodovém zisku uchazečů o OA podílela bezmála 59 % (29,9 bodu), matematika 41 % (20,9 bodu).

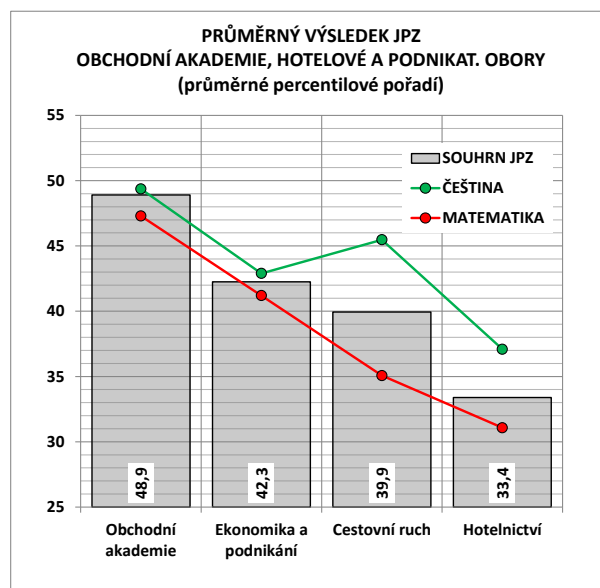

Průměrné percentilové pořadí uchazečů o obchodní akademie se pohybuje mírně pod středem pomyslného žebříčku (48,9 percentilového bodu), průměrné pořadí uchazečů o hotelové a podnikatelské obory je o zhruba 10 percentilových bodů nižší (38,7 percentilového bodu). U češtiny rozdíl činí necelých 8 percentilových bodů, u matematiky více než 11.

Ve srovnání s obchodními akademiemi jsou **hotelové a podnikatelské obory** atraktivní pro uchazeče, kteří v průměru dosáhli o 6,5 bodu horšího výsledku (v souhrnu JPZ tedy 44,4 bodu).

Průměrný bodový zisk z češtiny u uchazečů o tyto obory (27,3 bodu) tvoří 62 % souhrnného bodového zisku JPZ, což je o 3 procentní body více než u obchodních akademií. Na matematiku (17,0 bodu) tedy připadlo pouhých 38 % souhrnného bodového zisku.

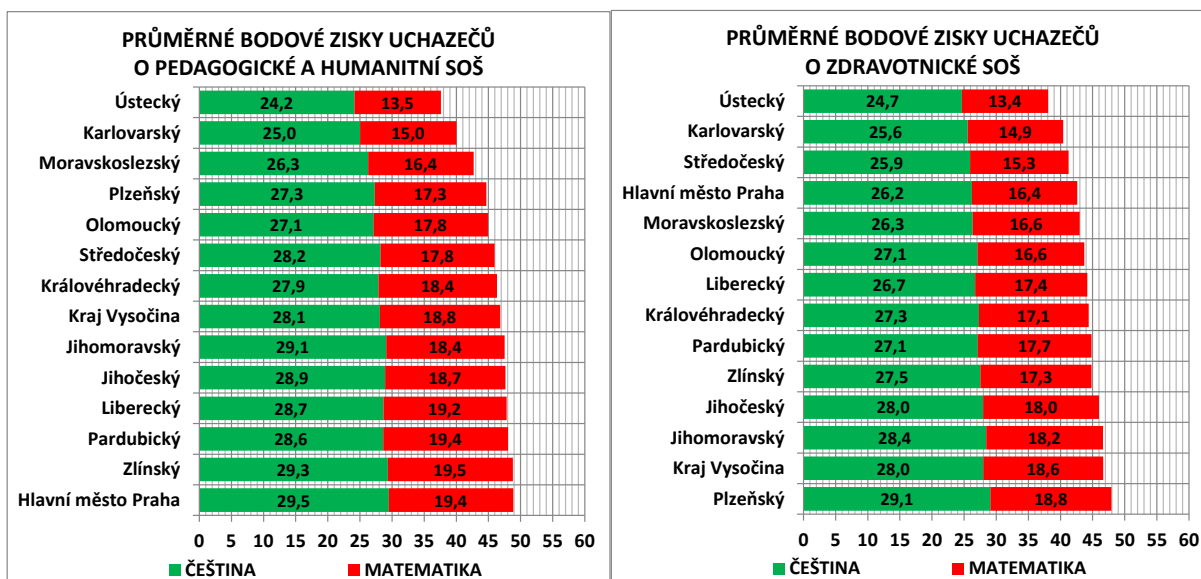

Bezmála čtvrtina uchazečů o OA (24 %) podala druhou přihlášku na gymnázium nebo lyceum. Šlo o uchazeče, jejichž průměrné percentilové pořadí (59,3 percentilového bodu) bylo o 8 bodů vyšší, než uchazečů, kteří podali obě přihlášky na OA (51,2 percentilového bodu).

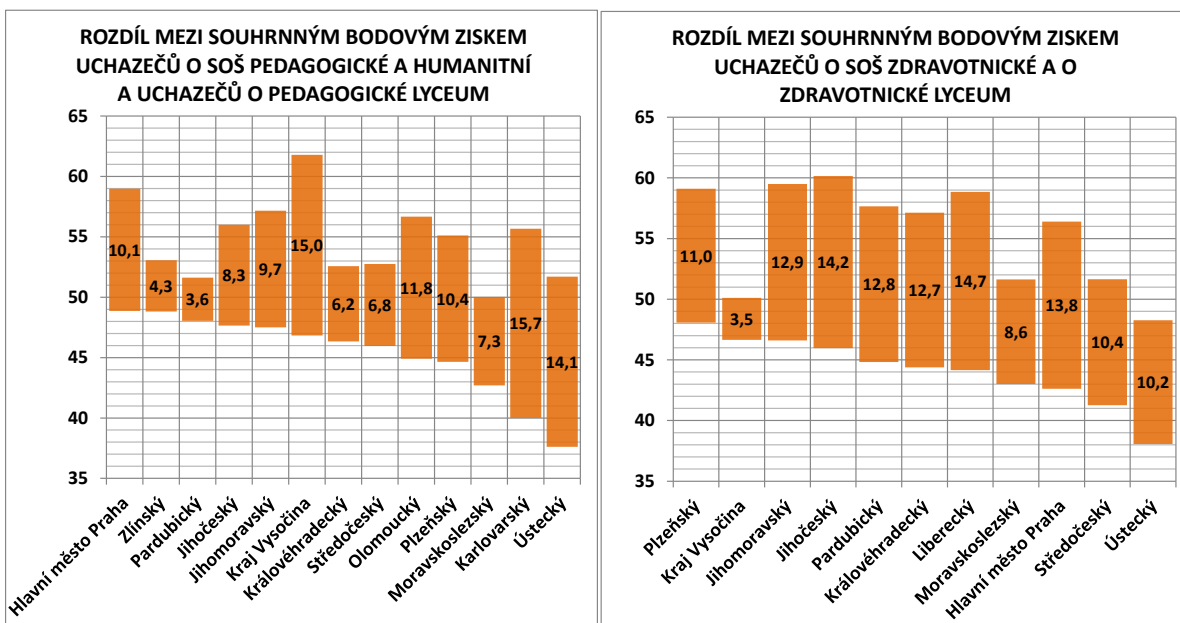
Zhruba každý jedenáctý uchazeč o hotelové a podnikatelské obory podal druhou přihlášku na gymnázium, popř. lyceum (8,9 %). Ti dosáhli u JPZ v průměru na souhrnných 54,5 percentilových bodů, tj. získali v průměru o plných 13,5 bodu více než uchazeči, kteří podali obě své přihlášky na hotelové popř. podnikatelské obory (41,0 bodu).

2.1.7 Pedagogické, humanitní a zdravotnické obory SOŠ

Průměrný souhrnný bodový zisk uchazečů o pedagogické a humanitní obory SOŠ dosáhl hodnoty 45,2 bodu, přičemž byl z 61 % tvořen výsledkem z češtiny (27,6 bodu) a z 39 % výsledkem z matematiky (17,6 bodu). Jde tedy o výsledky srovnatelné s uchazeči o hotelové a podnikatelské obory.

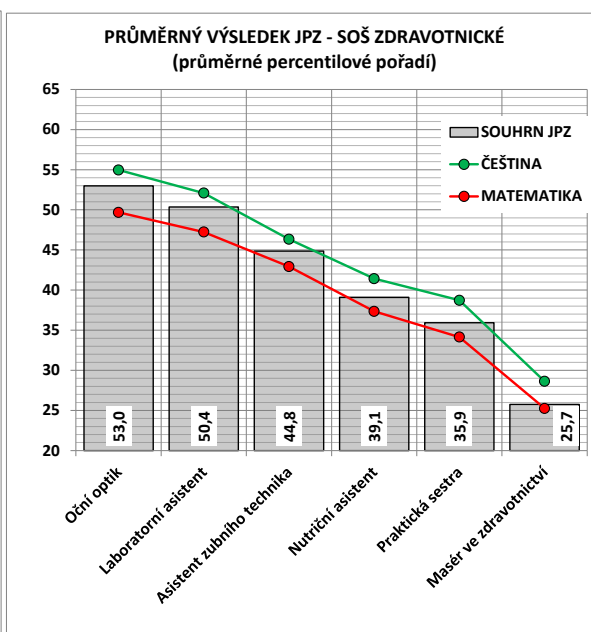
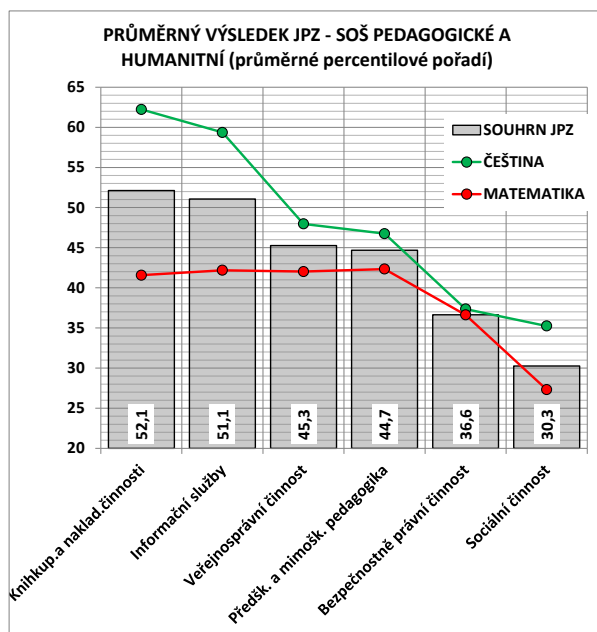

Nejinak je tomu v případě zdravotnických oborů. Uchazeči o tyto obory dosáhli v souhrnu u JPZ průměru 43,7 bodu, přičemž čeština tvořila bezmála 62 % (26,9 bodu) tohoto výsledku a matematika 38 % (16,8 bodu).

Průměrný rozdíl souhrnných bodových zisků mezi uchazeči o pedagogické a humanitní obory na jedné straně a uchazeči o pedagogické lyceum činí v celé republice 8,9 bodu, v jednotlivých krajích⁹ se však pohybuje mezi 3,5 až 15,8 body. V případě zdravotnických oborů SOŠ, resp. zdravotnického lycea pak tento celorepublikový rozdíl činí 10,7 bodu a v jednotlivých krajích pak od 3,5 do 14,7 bodu.

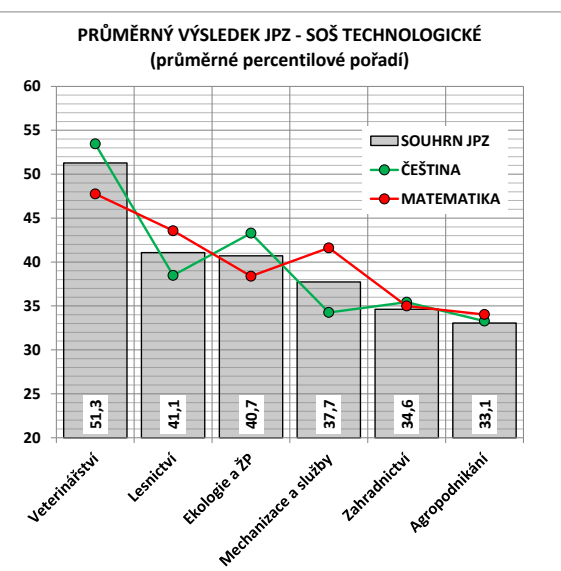
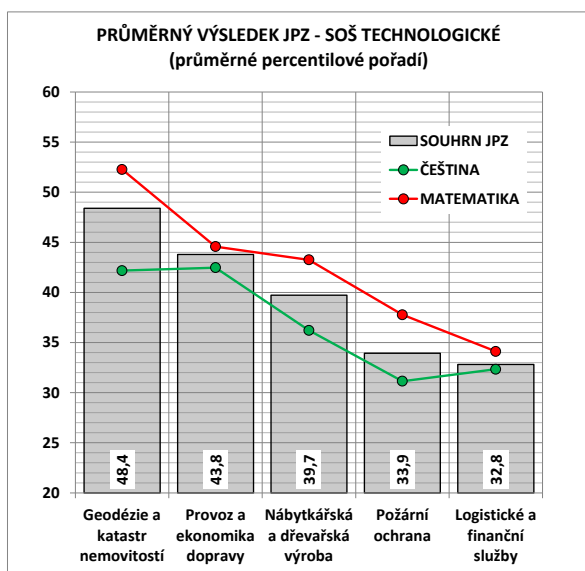
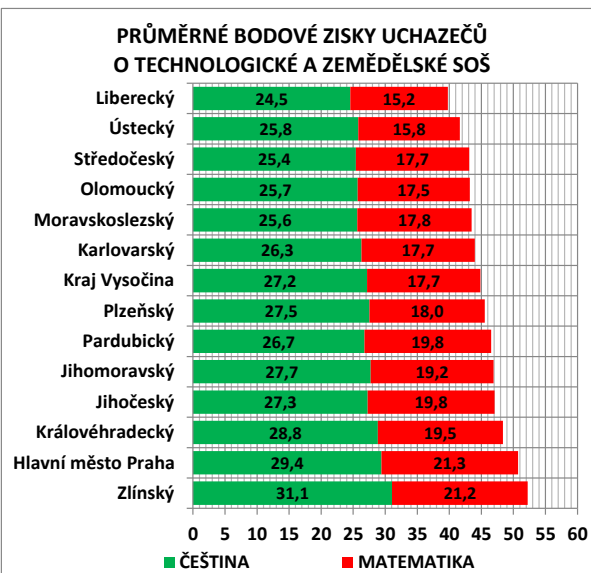
⁹ V ilustračním grafu jsou do srovnání zařazeny pouze kraje s více než 20 uchazeči o pedagogické, resp. zdravotnické lyceum.

2.1.8 Technologické a zemědělské obory SOŠ

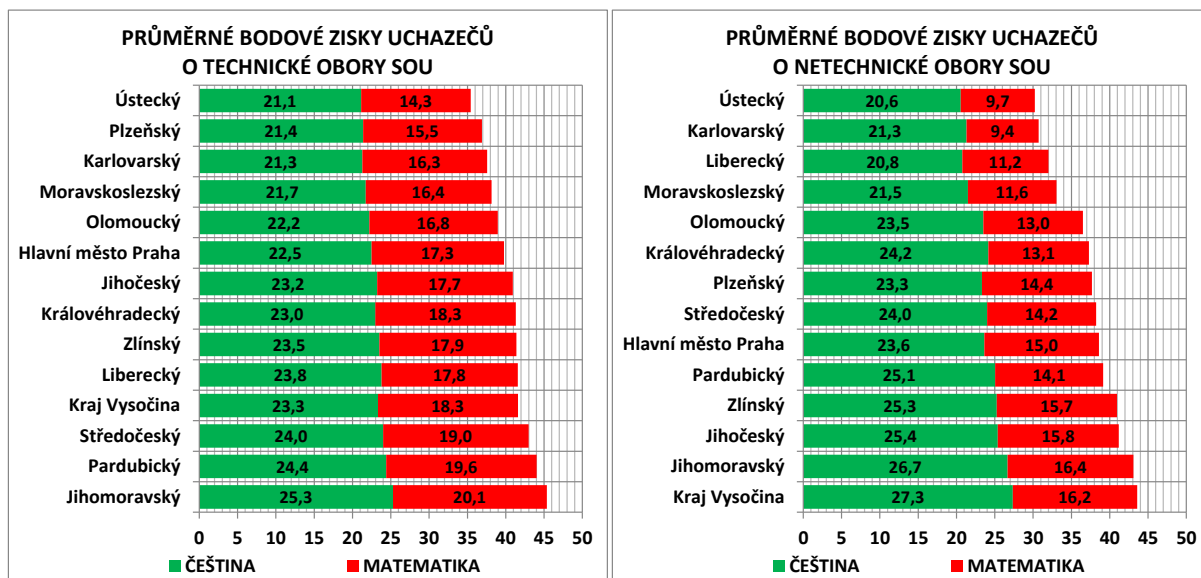
Průměrný bodový zisk uchazečů o technologické a zemědělské obory SOŠ dosáhl 46,3 bodů; výsledek z češtiny představoval v průměru 59 % souhrnného výsledku (27,3 bodu), 41 % pak připadl na matematiku (18,9 bodu).

Zastoupení chlapců mezi uchazeči o technologické obory je bezmála 66 %, mezi uchazeči o zemědělské obory pak necelých 35 %. Tomu odpovídá i skutečnost, že v technologických oborech je mírně lepší výsledek z matematiky, zatímco v zemědělských oborech z češtiny. Rozdíly se však dějí v řádu desetin bodu.

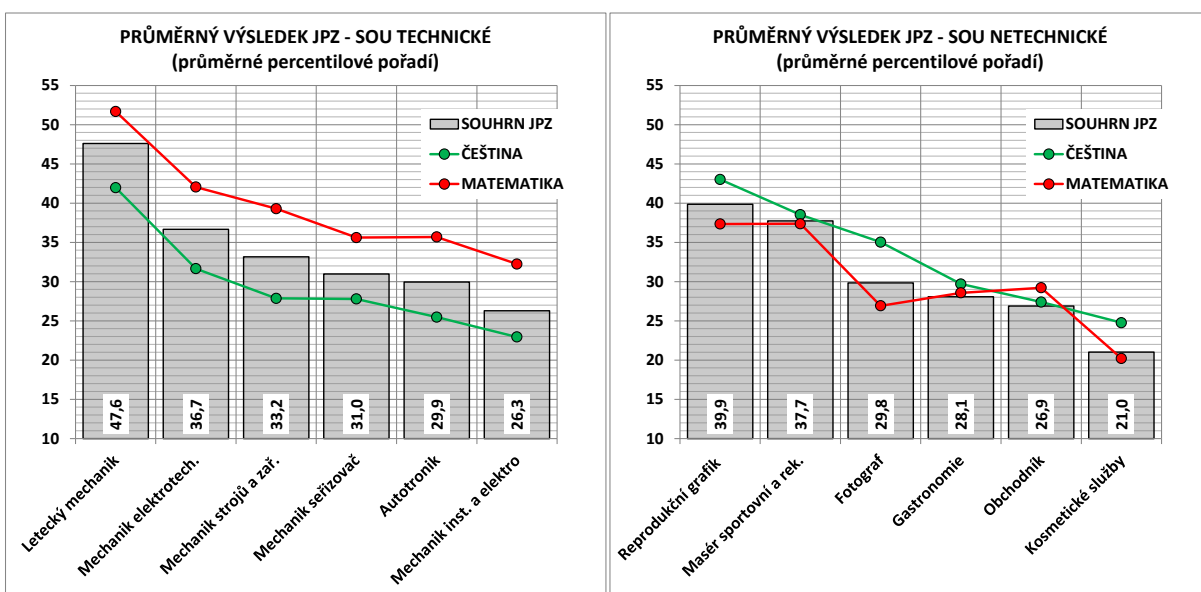

2.1.9 Maturitní obory SOU (obory typu L0)

Průměrný souhrnný bodový zisk uchazečů o technické, resp. netechnické obory SOU (obory typu L0) činil 41,0, resp. 38,2 bodu. V technických oborech měl výsledek z češtiny váhu bezmála 57 % (23,2 bodu), v netechnických pak 63 % (24,0 bodu). Vyšší váha (úspěšnost) matematiky v technických oborech (43 % v technických proti 37 % v netechnických oborech) je logicky dána nejen povahou oborů, ale i zcela odlišnou genderovou strukturou uchazečů (podíl chlapců v technických oborech byl 97 %, v netechnických pak pouze 29 %).

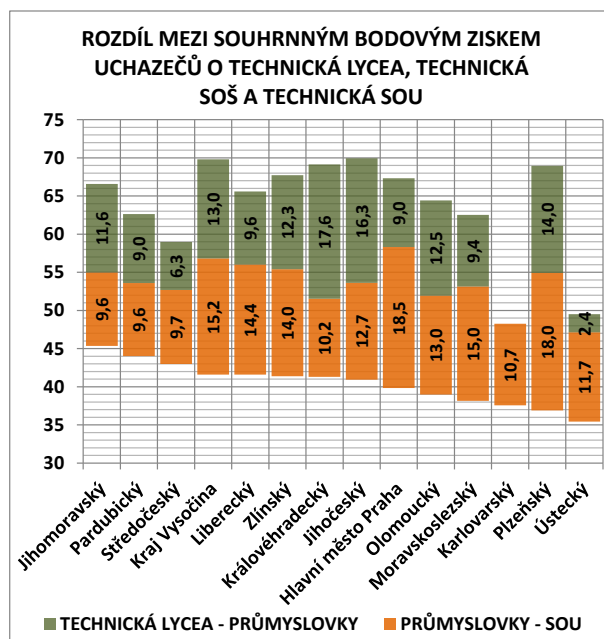

Heterogenita maturitních oborů SOU je zřejmá ze srovnání výsledků JPZ dle jednotlivých maturitních oborů. Souhrnné oborové průměry se pohybují na škále mezi 21,0 a 47,6 percentilovými body, v případě průměrných výsledků z matematiky dokonce v intervalu mezi 20,2 a 51,7 percentilovými body. Zatímco obor Letecký mechanik průměrnými výsledky uchazečů odpovídá zhruba průměrným výsledkům uchazečů o obchodní akademie, výsledky uchazečů o obor Kosmetické služby vyjádřené průměrným percentilovým pořadím jsou pouhým 44 % výsledků oboru Letecký mechanik.

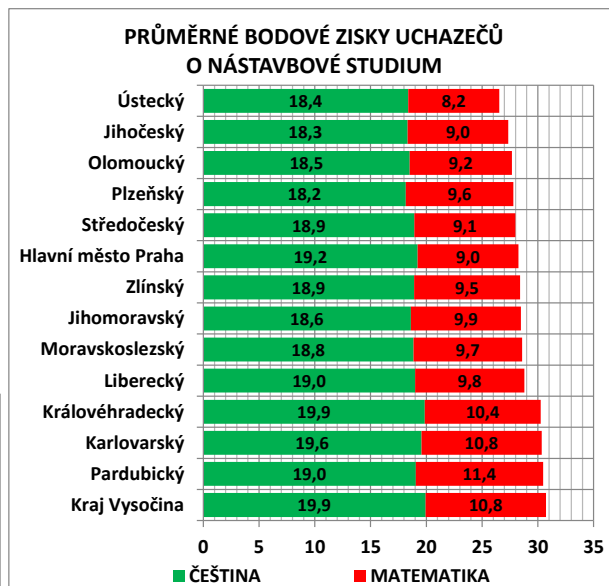
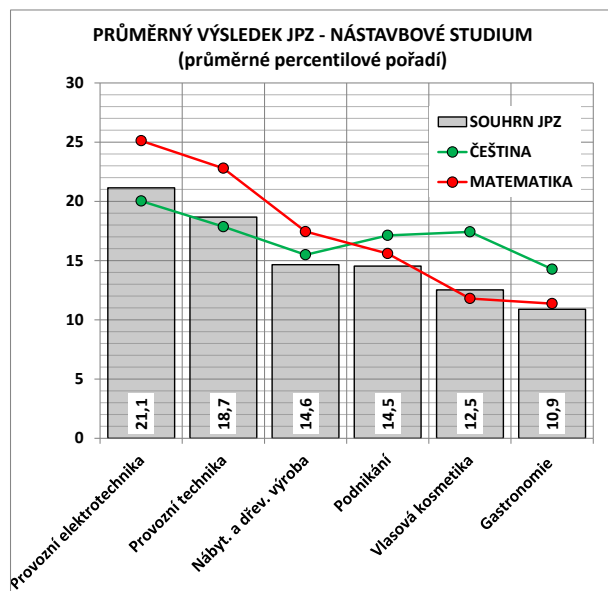
2.1.10 Technické vzdělávání

Vertikální hierarchii technického maturitního vzdělávání demonstruje průměrná celorepubliková „vzdálenost“ souhrnných výsledků mezi technickými SOU, technickými SOŠ a technickými lycei, tedy 12,7 bodu (41,0 proti 53,7 bodu) a 11,9 bodu (53,7 proti 65,6 bodu). Nakolik se vliv mnohdy velmi rozdílných podmínek a struktury vzdělávací nabídky v jednotlivých krajích promítá do mezikrajových odlišností, je zřejmé z grafického vyjádření.

2.1.11 Nástavbové studium

Průměrný souhrnný bodový zisk uchazečů o nástavbové studium u JPZ v roce 2019 byl 28,6 bodu. Bezmála dvě třetiny (66,1 %) z něj tvoří výsledek z češtiny (18,9 bodu), zbývající třetinu (9,7 bodu) pak výsledek z matematiky. Průměrné percentilové pořadí je 15,2 percentilového bodu. Mezi desetinou výsledkově nejhorších uchazečů o maturitní studium představují uchazeči o nástavby plných 31,5 %.

Ze všech oborových segmentů je právě nástavbové studium mezikrajově nejhomogennější. Průměrné krajské výsledky se pohybují v intervalu – 2,0 až + 2,2 bodu okolo republikového průměru.

2.2 JPZ pro uchazeče o osmileté obory gymnázií

2.2.1 Účast na zkoušce a zápočet výsledku

POČET KONANÝCH TESTŮ - PRO 5. ROČNÍK

	TEST	ČEŠTINA	MATEMATIKA
ŘÁDNÉ TERMÍNY	A	19 114	19 128
	B	14 328	14 338
NÁHRADNÍ TERMÍNY	C	126	119
	D	94	93
CELKEM TESTŮ		33 662	33 678

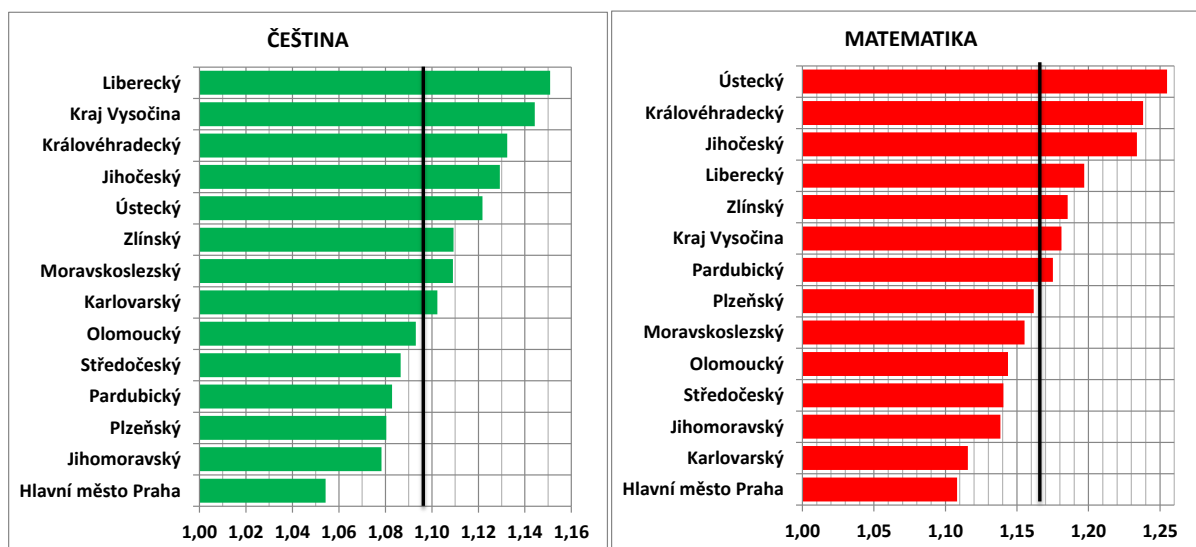
Celkem 14 238 uchazečů konalo z češtiny oba testy, tedy A i B. Pro potřeby přijímacího řízení byly započteny nejlepší výsledky testů v poměru (A:AB¹¹:B) 40,1 : 7,4 : 52,5. Stejnou dvojici testů z matematiky konalo 14 251 uchazečů. Zápočet nejlepšího výsledku se mezi oba testy rozdělilo v poměru 38,2 : 6,0 : 55,8.

V češtině tedy platí, že na 100 úspěšnějších testů z prvního termínu (A) připadá 126 úspěšnějších testů z druhého zkušební termínu (B), v případě matematiky je nerovnováha ve prospěch druhého termínu ještě větší (na 100 úspěšnějších testů A připadá 140 úspěšnější testů B). Průměrný bodový zisk z testu A, resp. testu B činí v češtině 24,4, resp. 26,8 bodu, v matematice pak 18,2, resp. 21,3 bodu.

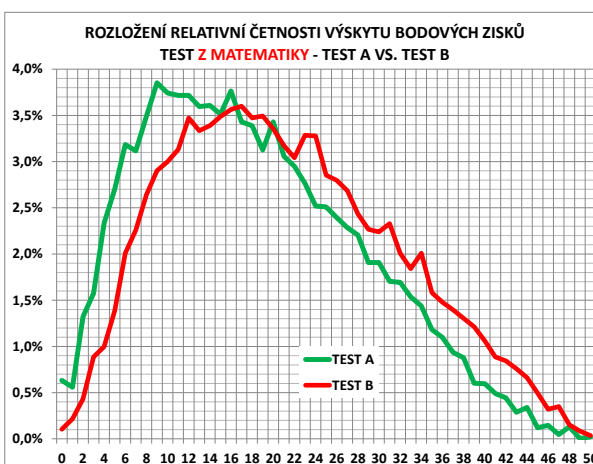
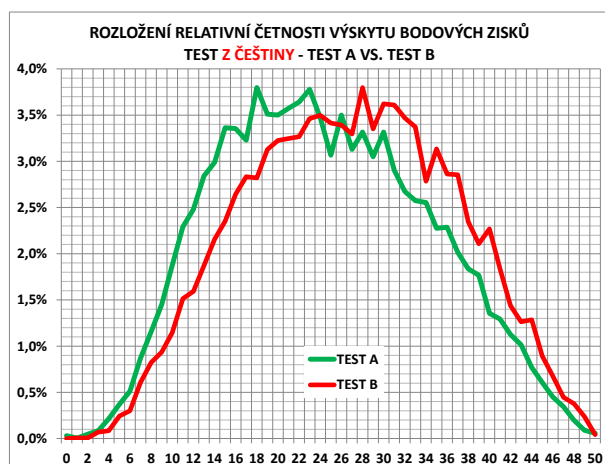
K jednotné přijímací zkoušce určené žákům 5. ročníků ZŠ bylo přihlášeno 19 550 uchazečů o 8letá gymnázia. Zkoušku konalo 19 321 uchazečů, z toho 14 357 absolvovalo dvě zkoušky a 4 964 pouze jednu zkoušku. V průměru každý uchazeč konal 1,74 testové sady, tj. 3,49 jednotlivých testů.¹⁰

ZÁPOČET VÝSLEDKU TESTU

TEST Z NĚHOŽ BYL ZAPOČTEN VÝSLEDEK PRO ÚČEL PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ		ZKOUŠKA Z ...	
		ČEŠTINY	MATEMATIKY
KONAL POUZE 1 POKUS		4 960	4 964
KONAL 2 POKUSY	A	5 718	5 458
	AB (shodný výsledek)	1 056	853
	AD (shodný výsledek)		2
	B	7 479	7 961
	BC (shodný výsledek)	5	
	C	41	23
	CD (shodný výsledek)	5	6
	D	47	54

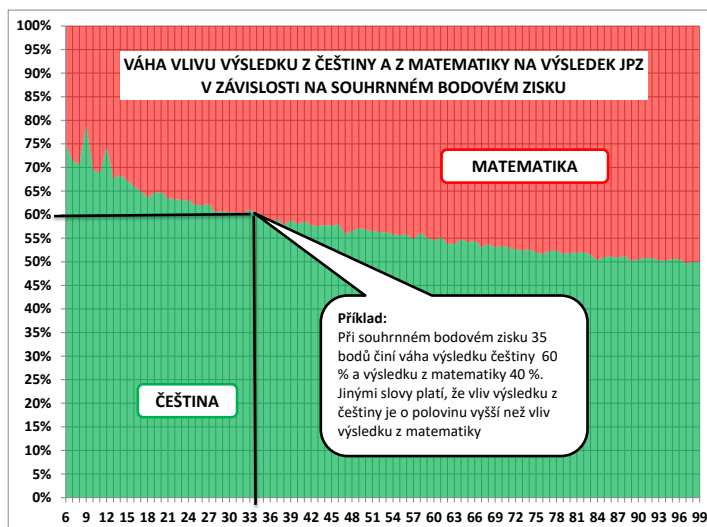
KOLIKRÁT VYŠŠÍ PRŮMĚRNÝ BODOVÝ ZISK VYKÁZAL TEST 2. ZKUŠENÍHO TERMÍNU (B-TEST)
VE SROVNÁNÍ S TESTEM Z 1. TERMÍNU (TEST A)

¹⁰ Celkem 10 uchazečů bylo osvobozeno od konání zkoušky z češtiny; konalo pouze zkoušku z matematiky.

¹¹ V obou testech bylo dosaženo stejného bodového výsledku.

Z grafů jsou zřejmé dvě skutečnosti – rozdílná náročnost testů z matematiky a z češtiny, mírně rozdílná úspěšnost žáků v testu A a B. Rozdílná náročnost testů z matematiky a češtiny (resp. vyšší náročnost testu z matematiky) má v konečném důsledku dopad na váhu vlivu češtiny a vlivu matematiky na celkový výsledek přijímací zkoušky.

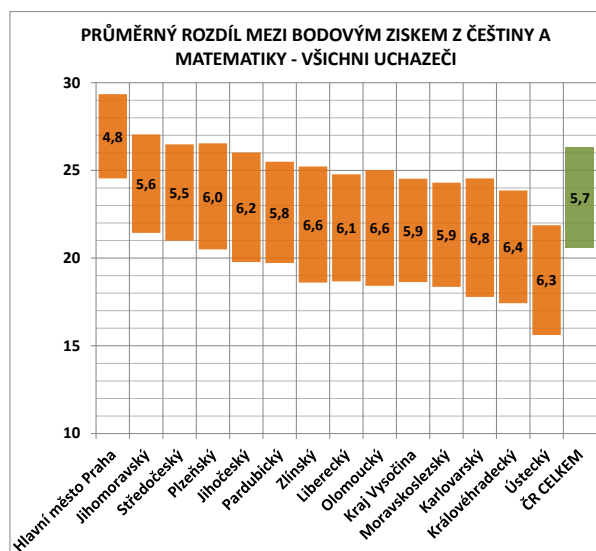
Z grafu je zřejmé, že se zhoršujícím se souhrnným výsledkem JPZ poměrně dynamicky vzrůstá vliv výsledku češtiny na úkor výsledku z matematiky.

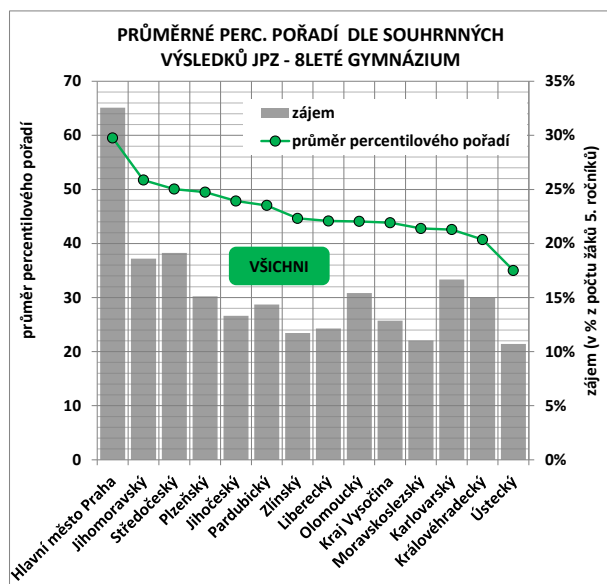

2.2.2 Výsledky jednotné přijímací zkoušky

Průměrný souhrnný výsledek dosažený uchazeči o 8letá gymnázia činí 46,9 bodu, tj. méně než jedna polovina maximálního dosažitelného výsledku. Čeština se na něm podílí 56,1 % (26,3 bodu), matematika pak 43,9 % (20,6 bodu).

Ve shodě s výše uvedeným jsou mezipředmětové rozdíly bodových zisků větší v krajích s průměrnými a až vysloveně podprůměrnými výsledky JPZ. Naopak nejmenší rozdíl vykázali pražští uchazeči (4,8 bodu).

Mezikrajové srovnání hovoří o výlučném postavení uchazečů z pražských ZŠ. Navzdory tomu, že zájem pražských žáků je o 95 % vyšší (32,6 %) než republikový průměr (16,7 %), je výsledek pražských uchazečů o 21 % vyšší, než je průměr ČR a 9 % vyšší než je zbytek republiky (vyjádřený průměrným percentilovým pořadím). Druhý kraj v mezikrajovém porovnání (Jihomoravský) zaostává za Prahou o 5,4 bodu, resp. 7,8 bodu percentilového pořadí.

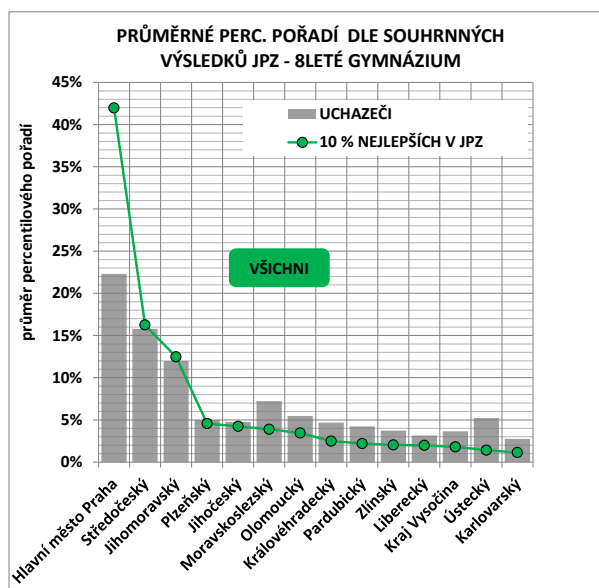
Stejně výlučné je i postavení Ústeckého kraje na opačném pólu mezikrajového srovnání. Ústecký průměr dosahuje úrovně pouhých 71 % republikového průměru a za výsledkem

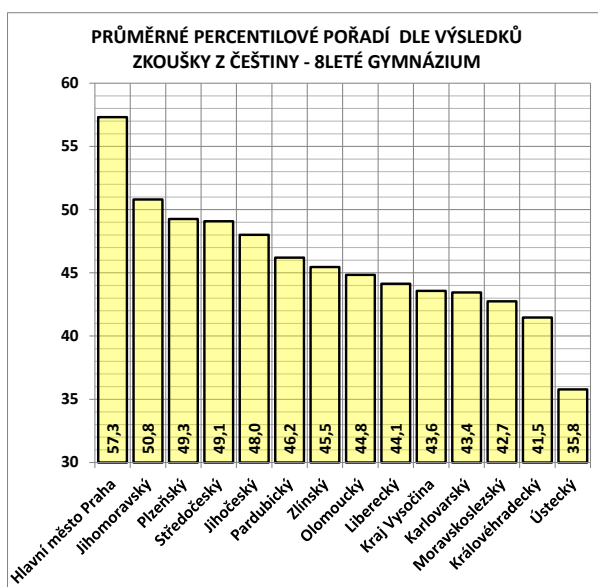
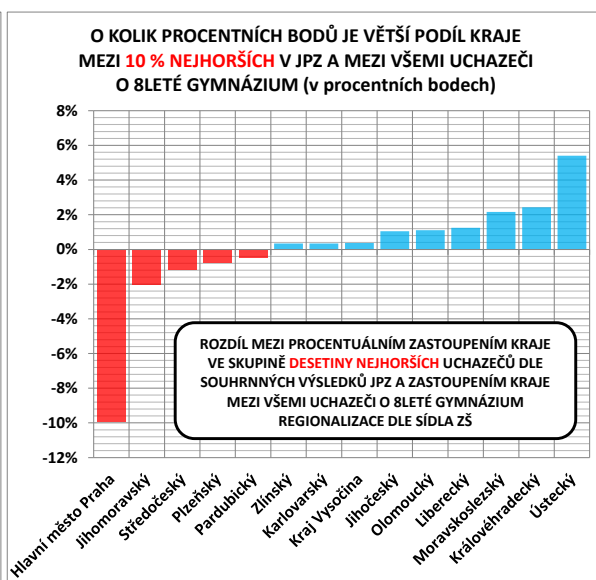
pražských uchazečů zaostává o 41 %, tj. o 24,5 bodů percentilového pořadí, resp. 16,4 bodů.

Krajské průměry souhrnných výsledků všech uchazečů se pohybují v intervalu mínus 29 až plus 21 % republikového průměru. Rozdíl mezi kraji lze dokumentovat i na regionální skladbě skupiny desetiny nejlepších (10. decil) a desetiny nejhorších uchazečů (1. decil). Pražští uchazeči tvoří 42 % 10. Decilu, tedy o bezmála 20 procentních bodů více, než je zastoupení Prahy mezi všemi uchazeči. Naopak zastoupení Ústeckého kraje v 10. decilu je pouhých 1,4 % při více než 5% zastoupením kraje mezi všemi uchazeči.

Mezi desetinou nejhorších uchazečů (1. decil) je Praha zastoupena 12,3 % (mírně nad polovinou zastoupení v celém souboru uchazečů) a Ústecký kraj 10,6 % (zhruba dvojnásobek zastoupení kraje mezi všemi uchazeči).

Za výlučným postavením Prahy a jejím náskokem před zbytkem republiky není jen koncentrace intelektově disponovaných dětí. Dalším faktorem je výrazně odlišné vnímání vzdělání jako investice do budoucnosti vlastních dětí kombinované s vysoce konkurenčním prostředím na pražském vzdělávacím trhu víceletých gymnázií. Mezi Prahou, jejími satelitními okresy a brněnskou aglomerací na straně jedné a zbývajících regiony na straně druhé zeje propast, která se s postupem času stále rozšiřuje.

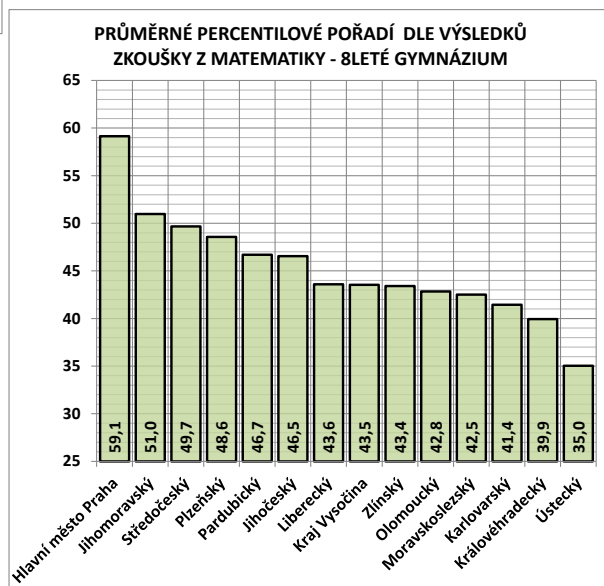

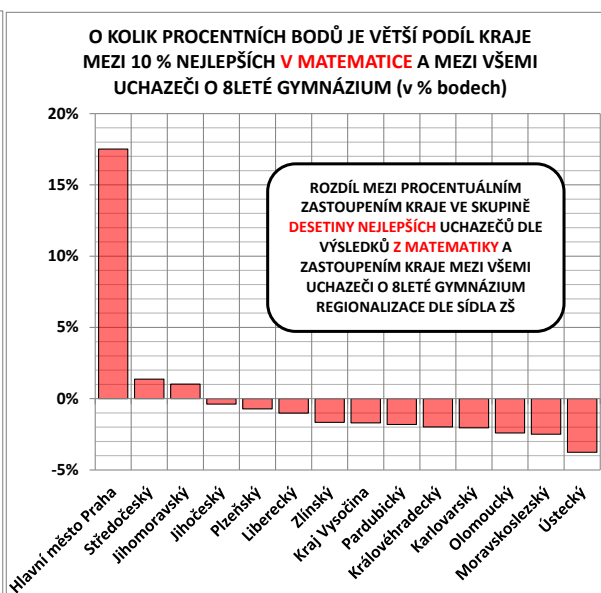
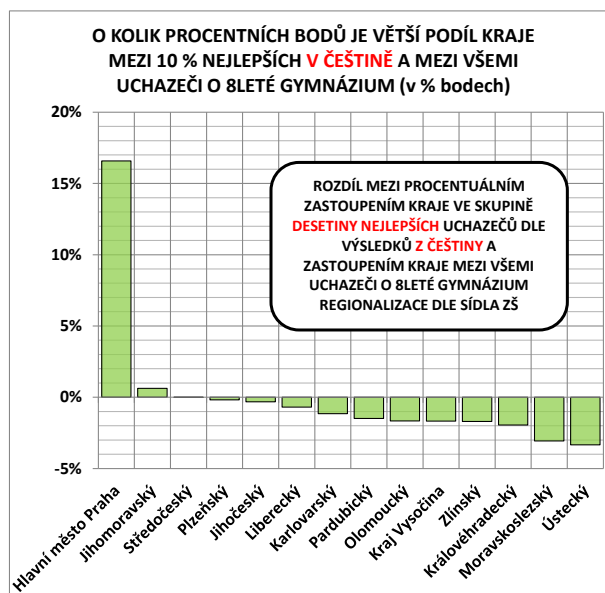
Krajské průměrné výsledky z češtiny se pohybují v intervalu 21,9 až 29,3 bodu, tj. 35,0 až 59,5 bodu průměrného percentilového pořadí. Oba póly pomyslného žebříčku (Praha i Ústecký kraj) zachovávají od zbývajících krajů sedmibodový odstup; ty svými hodnotami relativně rovnoměrně vyplňují interval o šířce 9 bodů (41,5 – 50,8 percentilových bodů).

Mezikrajové srovnání výsledků z matematiky poskytuje zhruba stejný obrázek jako u češtiny. Pouze náskok Prahy před druhým Jihomoravským krajem je větší, a to 8,1 percentilového bodu (59,1 proti 51,0 bodu). „Vzdálenost“ krajních pólů

pomyslného žebříčku (Praha – Ústecký kraj) činí 24,2 percentilového bodu.

Pro ilustraci mezikrajových rozdílů úspěšnosti uvádíme regionální složení nejlepší desetiny „češtinářů“ a „matematikářů“ ve srovnání s regionálním složením všech uchazečů o 8letá gymnázia. V češtině to znamená, že srovnání jsou zahrnuti všichni uchazeči, kteří v testu dosáhli nejméně 41 bodů, pro matematiku činí dolní hranice 37 bodů.

2.3 Jednotné přijímací zkoušky na šestileté obory gymnázií

2.3.1 Účast na zkoušce a zápočet výsledku

POČET KONANÝCH TESTŮ - PRO 7. ROČNÍK

	TEST	ČEŠTINA	MATEMATIKA
ŘÁDNÉ TERMÍNY	A	5 475	5 483
	B	4 000	4 003
NÁHRADNÍ TERMÍNY	C	42	42
	D	30	30
CELKEM TESTŮ		9 547	9 558

V obou řádných termínech konalo v roce 2019 test (testy sady A a B) z češtiny celkem 3.973 uchazečů, test z matematiky pak 3.979 uchazečů. Do přijímacího řízení byly výsledky testů započítány v následujícím poměru (A : AB¹² : B):

- čeština: 43,4 : 7,6 : 48,8
- matematika: 53,7 : 6,0 : 40,3

V češtině tedy platí, že na 100 úspěšnějších testů ze sady A připadá 111 úspěšnější testů ze sady B, v matematice pak pouhých 78.

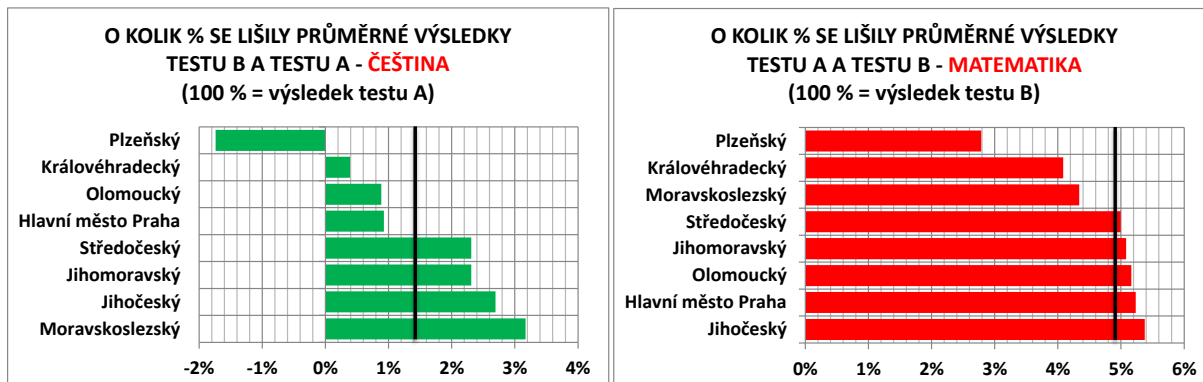
K jednotné přijímací zkoušce pro žáky 7. ročníků ZŠ bylo přihlášeno 5 603 uchazečů o 6letá gymnázia. Z toho 52 přihlášených zkoušku nekonalo. Dvě zkoušky konalo 4 007 uchazečů, pouze jednu pak 1 544. Od konání zkoušky z češtiny bylo osvobozeno 8 uchazečů. Uchazeč tak konal v průměru 1,72 zkoušek (testových sad).

ZÁPOČET VÝSLEDKU TESTU

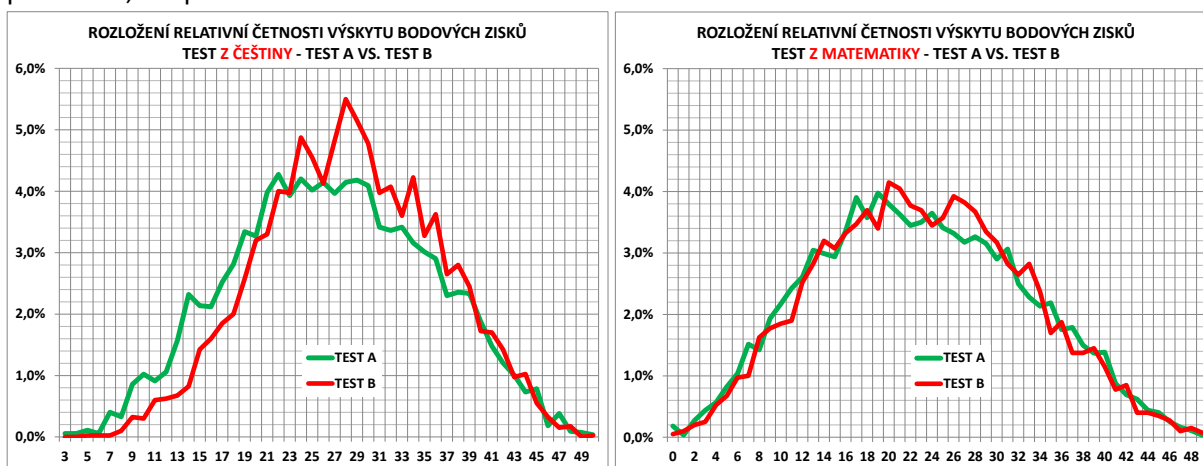
TEST Z NĚHOŽ BYL ZAPOČTEN VÝSLEDEK PRO ÚČEL PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ		ZKOUŠKA Z ...	
		ČEŠTINY	MATEMATIKY
KONAL POUZE 1 POKUS		1 539	1 544
KONAL 2 POKUSY	A	1 723	2 136
	AB (shodný výsledek)	312	240
	AD (shodný výsledek)	1	
	B	1 938	1 603
	C	13	5
	CD (shodný výsledek)	2	2
	D	15	21

¹² Uchazeč dosáhl v testu A i testu B shodného bodového výsledku.

Průměrný bodový zisk z testu A, resp. testu B činí v češtině 28,0, resp. 28,4 bodu, v matematice pak 24,4, resp. 23,3 bodu. Jinak řečeno v B testu z češtiny dosáhli uchazeči v průměru o 1,4 % bodů více než v A testu, v matematice pak v A testu o 4,9 % bodů více než v B testu. Rozložení v krajích¹³ viz následující grafy.

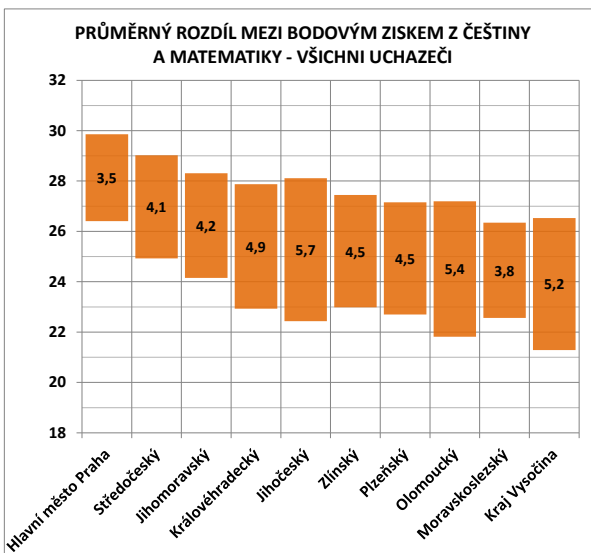
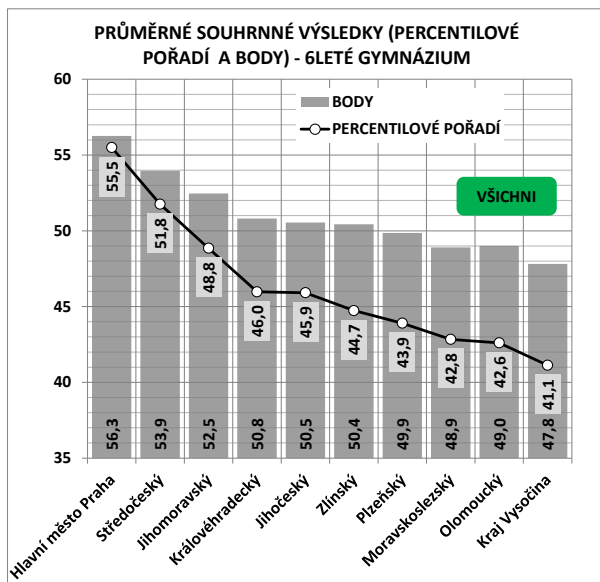
Rozdělení četností výskytu bodových zisků ukazují, že testy pro uchazeče o 6letá gymnázia vykazují vyšší míru konzistence, než tomu je v případě testů pro 8letá gymnázia, a to jak v rámci jednotlivých předmětů, tak předmětů uči sobě.

¹³ Celkem 51,4 % všech účastníků přijímaček na 6letá gymnázia pochází ze základních škol v Praze (34,3 %) a Jihomoravském kraji (18,1 %), dalších 23,2 % ze škol ve Středočeském (7,1 %), Královéhradeckém (8,1 %) a Moravskoslezském kraji (8,0 %). Pětiprocentní podíl překročily ještě školy v Jihočeském (5,1 %), Olomouckém (6,1 %), Plzeňském kraji (5,2 %). Ve zbývajících krajích lze poptávku po 6letých gymnáziích označit za zcela okrajovou. Proto do případného mezikrajového porovnání tyto kraje zařazovat nebudeme.

2.3.2 Výsledky jednotné přijímací zkoušky

Průměrný souhrnný bodový zisk uchazeče o 6leté gymnázium činí 52,6 bodu. Čeština se na něm podílí 54 % (28,4 bodu), matematika 46 % (24,2 bodu).

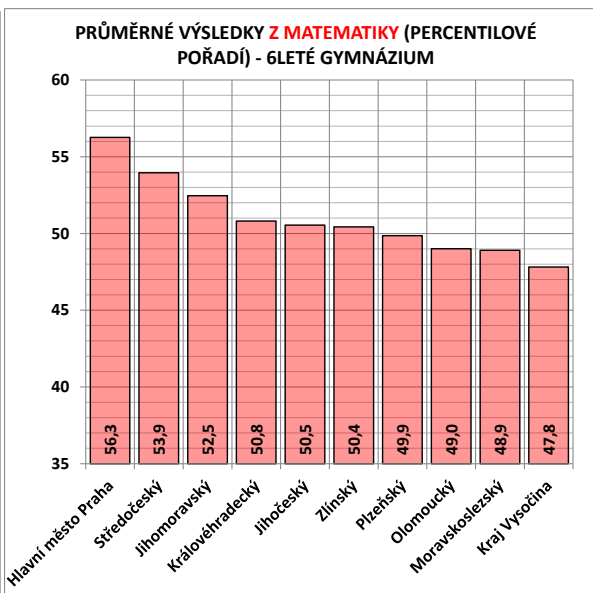
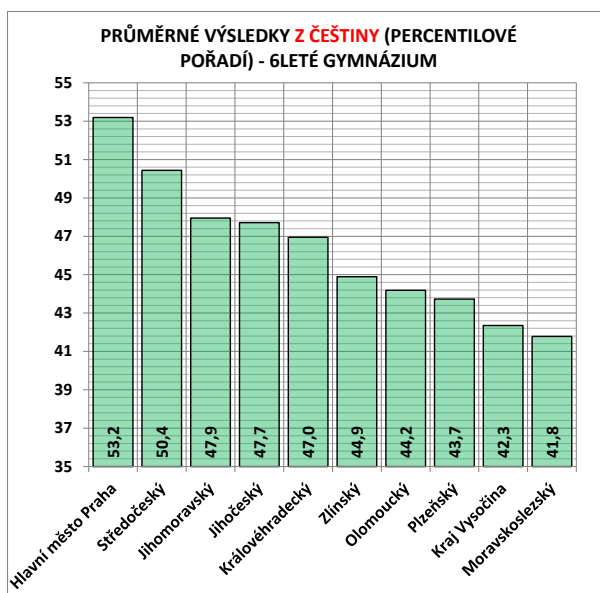

Krajské průměry mezipředmětových bodových rozdílů se pohybují mezi 3,5 (Praha) a 5,7 bodu (Jihočeský kraj).

Mezikrajové srovnání průměrných výsledků vede Praha, ve srovnání s osmiletými gymnázii však rozhodně nelze hovořit o výlučném postavení. Před druhým z krajů (Středočeským) má náskok

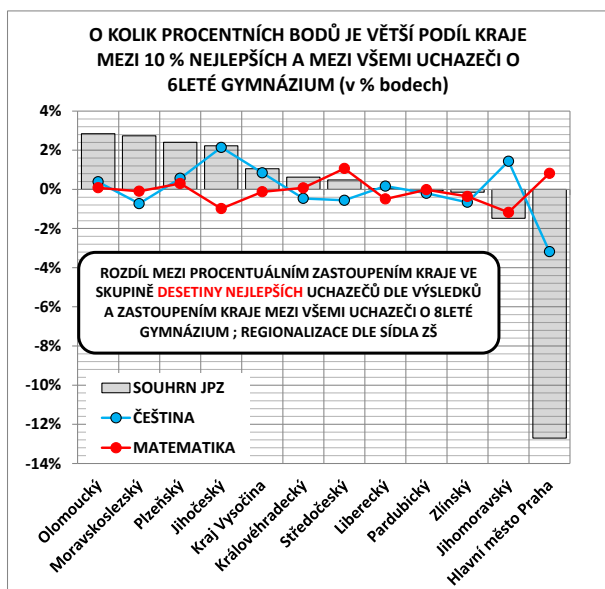
2,4 bodu, před posledním srovnávaným (Kraj Vysočina) pak 8,5. Vyjádřeno v průměrném percentilovém pořadí se krajské průměry pohybují okolo republikového průměru v intervalu mínus 8,0 až plus 6,4 percentilového bodu.

Průměrný bodový zisk z češtiny činil 28,4 bodu, dívky dosáhly v průměru 29,4 bodu. V češtině se krajské bodové průměry odchylovaly od republikového (28,4 bodu) zcela minimálně, a to od mínus 2,0 po plus 1,5 bodu. V matematice byla regionální homogenita o něco málo slabší (mínus 2,9 až plus 2,2 bodu

okolo republikového průměru 24,2 bodu). Výsledkově nejlepší Praha tak dosáhla v češtině, resp. matematice v bodovém vyjádření výsledku pouze o 13,2, resp. 24,1 % lepšího než výsledkově nejhorší kraj (v češtině Moravskoslezský kraj, v matematice Kraj Vysočina).

Rozdíl průměrných bodových zisků z češtiny a matematiky činí 5,7 bodu.

3 Příloha

3.1 Seznam zkratk

CZVV	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
GYM	gymnázia
JPZ	Jednotná přijímací zkouška
OA	obchodní akademie
SOŠ	obory středních odborných škol – obory typu M s výjimkou lyceí
SOU	obory středních odborných učilišť – obory typu L0
ZŠ	základní škola